

AMERIŠKE ČETE SE IZKRCALJE V SARDINIJU

Angleški letalci na Dodekaneških otokih RUSI SE BLIŽAJO KIJEVU

London, 21. sept.—Premier Winston Churchill je danes v svojem govoru v parlamentu razkril, da so se ameriške čete izkrcale v Sardiniji, da pomagajo štirim italijanskim divizionom, ki so pograle Nemce z otoka. On ni povedal, kako močna ameriška sila se je izkrcala tamkaj.

Kairo, Egipt. 21. sept.—Ameriški bombniki so metali bombe na Benetke, angleški letalci pa so dospeli na otok Kos v Dodekaneški otoški grupi in okupirali letališče, se glasi komunikacije letalskega poveljstva na Srednjem vzhodu. Letališče jim služi kot baza za operacije proti sovražniku. Italijanska oborožena sila na otoku kooperira z letalci.

NAŠA KAMPANJA

Ker praznuje JEDNOTA prav ob tem času 30-letnico ustanovitve MLADINSKEGA ODDELKA, je primerno in potrebno, da proslavimo ta jubilej na način, ki bo za jednoto in njeno članstvo najbolj koristen. In to je pomnožitev članstva in ojačanje njenih vrst z novo, mlado krvjo. Geslo naše kampanje je zelo primerno: POMLADIMO SNPJ Z MLADINO!

Uspeh kampanje za porastek mladinskega oddelka in tako eventualno s prestopi tudi odraslega bo popolnoma lahko dosežen, ako se vsakdo izmed nas le nekoliko potruži in s lastno agitacijo pridobi po enega ali več kandidatov za pristop. Ker skoraj po vseh državah zakoni dovoljujejo sprejemanje otrok brez zdravniške preloake, je odpadlo mnogo sitnosti in nadlog, ker ni potrebno otrok peljati k zdravniku. Prošnjo lahko izpolnijo starši ali predlagatelj kar doma.

Naša kampanja ni namenjena za agitacijo samo onim, ki se kot tekmovalci za razne lepe nagrade prijavijo, da dosežejo določeno kvoto članov za svoje društvo, TEMVEČ VELJA ZA VSE ČLANE JEDNOTE, če tekmujejo za nagrade ali ne. Pomladiti SNPJ z mladino je dolžnost nas vseh! Tega se moramo zavediti in slediti tej zavesti. Če vsak izvrši svojo dolžnost, tedaj se lahko še sedaj ugotovi, da bo rezultat izredno plodonosen in učinkovit.

Zavarovalnim organizacijam je bodočnost zagotovljena le, ako rastejo v članstvu in imovini. In najmočnejša podlaga vsaki organizaciji je močan in napredujoč mladinski oddelak, iz katerega odrasli črpa nove moči. Naša jednota nima plačanih agentov, ki bi hodili od hiše do hiše za novimi člani. To je delo in dolžnost vsakega posameznega člana. Jednota nudi vsem članom najboljše pogoje za prvovrstno zavarovalništvo pod različnimi načini zavarovanja. Izdaja tudi MLADINSKI LIST, mesečno revijo, ki je posvečena izključno vzgoji in razvedrilu mladine. V mnogih naselbinah so ustanovljeni tudi MLADINSKI KROŽKI, ki nudijo dečkom in dekletom priliko udeleževati se v socialnih, športnih in drugih interesantnih prireditvah in vzgajati iz njih boljše člane človeške družbe. Malokatera organizacija more nuditi svojim članom kaj takega. V kampanji tega ne smemo pozabiti.

Združene države se nahajajo v svetovni vojni. Jednota se nahaja v vojni. Vojni napor podpira doma v kupovanju vojnih obveznic, v armadi pa z našimi tisoči člani, ki služijo Štrica Sama. Za vse te fante in dekleta hočemo jednoto ohraniti veliko in močno. Posvetimo torej nekaj ur prostega časa in agitirajmo za pridobivanje mladine v jednoto. Časa imamo samo še dobra dva meseca. Do tedaj naj bo dosežena kvota, ki je predpisana za našo društvo. Ali jo bomo?

Bratje in sestri! V kampanjo za pomladitev jednote—VSII MIRKO G. KUHEL, gl. blagajnik.

Študija načrta obveznega varčevanja

Predložen bo kongresu v odobritev

Washington, D. C., 21. sept.—Davčni program Rooseveltove administracije bo morda vključeval načrt obveznega varčevanja, da se zbere vsota dvanajst milijard dolarjev. Načrt je zdaj predmet študije. Če se bodo Roosevelt, James F. Byrnes, direktor vojne mobilizacije, in Fred Vinson, direktor odbora za ekonomsko stabilizacijo, spoznavali glede detajlov, bo predloženo kongresu v sprejetje.

Federalni zakladnik Henry Morgenthau se je izrekel proti obveznemu varčevanju. On trdi, da bi prodajanje vojnih bonдов trpelo, če kongres sprejme načrt.

Roosevelt se ogreva za raztegnitev programa socialne zavaritve in da se ta vključi v načrt obveznega varčevanja. S tem bi se odprli viri novih davkov, ki bi prinesli enajst milijard dolarjev, milijardo manj kot je cilj. Ta naj bi se dobila iz drugih virov.

Agitacija za naložitev federalnega kupčijskega davka se je obnovila. Avtor zavednega japonskega zboru, se je izjavila, ko je bil kitajski agent v japonski špijski službi ustreljen. Ta je bil 21-letni Chao Čungšaj, bivši študent na akademiji v Tientsinu, kateremu so Japonci obljubili nagrado \$100,000. Čungšaj je priznal krivdo in izjavil, da ga je najel polkovnik Mokušawa, šef japonskega vojnega štaba Pengpuju, v juliju tega leta.

Kitajski špijon v japonski službi ustreljen

Cungking, Kitajska, 21. sept.—Zarota, katero je skovala japonska vojniska služba proti življenju članov ameriškega letalskega zbora, se je izjavila, ko je bil kitajski agent v japonski špijski službi ustreljen. Ta je bil 21-letni Chao Čungšaj, bivši študent na akademiji v Tientsinu, kateremu so Japonci obljubili nagrado \$100,000. Čungšaj je priznal krivdo in izjavil, da ga je najel polkovnik Mokušawa, šef japonskega vojnega štaba Pengpuju, v juliju tega leta.

Konvencija unij ADF v Springfieldu

Delegatje zagotovili podporo Rooseveltu

Springfield, Ill., 21. sept.—Letna konvencija državne delavske federacije ADF se je večeraj pričela v avditoriju podporne organizacije Elks. Na konvencijo je prišlo okrog 1200 delegatov, ki so zagotovili podporo Rooseveltovi administraciji.

Delegatje so demonstrirali svojo opozicijo proti Connally-Smithovemu protistavkovnemu zakonu, ki je bil sprejet potem, ko ga je Roosevelt vetiral, z dvetretjinsko večino v kongresu. Ploskali so Reubenu G. Soderstromu, predsedniku federacije, ko je dejal, "da je Roosevelt z vetiranjem tega zakona demonstriral, da je pravi Američan in prijatelj ameriških delavcev."

Soderstrom je v svojem govoru naglašal, da organizirani delavci podpirajo ameriške vojne napore s kupovanjem vojnih bonдов in v vseh drugih ozirih.

Danes bo na konvenciji govoril Lloyd A. Thrush, predsednik progresivne rudarske unije, včlanjene v ADF. Pričakuje se, da se bo izrekel proti vrtniti rudarske unije UMWA, katere predsednik je John L. Lewis, v ADF. Ta zadeva pride pred konvencijo ADF, ki se prične v Bostonu, Mass., prihodnji mesec.

Mehika bo kaznovala stavkarje

Mexico City, 21. sept.—Predsednik Manuel Avila Camacho je podpisal dekret, ki določa kaznovanje delavcev, ki se udeležijo nelegalnih stavk. Kazen je v obliki odtelitve plače.

Vojaško transportno letalo se razbilo

Maxton, N. C., 21. sept.—Veliko transportno letalo je treščilo na tla in se razbilo v bližini tujakinske letalske baze in 25 ljudi je izgubilo življenje. Vojaške avtoritete niso objavile imen žrtv.

NEMCI JAČIJO VOJAŠKE POSADKE NA BALKANU

Gerilci okupirali Krk in Rab pri Reki

BOROVNIŠKI MOST RAZDEJAN

London, 21. sept.—Sem dospela poročila trdijo, da Nemci jačijo vojaške posadke na Balkanu, ker vidijo možnost zavezniške invazije, in da so gerilci raztegnili aktivnosti iz Jugoslavije na grške otoke v vzhodnem delu Sredozemskega morja. Zavezniški diplomatje v Ankari, Turčija, so bili informirani, da nemško poveljstvo pričakuje zavezniškega sunka in da je storilo korake za obrambo Balkana.

Na Balkanu se nahaja najmanj dvajset nemških vojaških divizij in nove čete stalno prihajajo tja. Potniški in tovarni promet na jugoslovanski železnici Belgrad-Niš je bil ustavljen. Vlaki zdaj vozijo nemške vojaške v Solun, Tracijo in južno Grčijo.

Jugoslovanski krogi v Londonu trdijo, da so hrvaški gerilci, ki so se pridružili sili generala Mihajlovića, okupirali Krk in Rab, otoka na Jadranskem morju, južno od Reke, s pomočjo hrvaških bojnih ladij.

Londonška radiopostaja je citirala jugoslovansko poročilo, da so gerilci razdejali most med Sušakom in Reko in pretrgli železnico, ki vodi iz Sušaka proti Ogulinu, v več krajih. Gerilci so zgradili močne utrdbe pri Splitu, luki ob Jadranskem morju po okupaciji. Vsi nemški poskusi v zadnjih osmih dneh glede reokupacije Splita so se izjalovili.

Bern, Švica, 21. sept.—Sem dospela vest pravi, da so slovenski gerilci s pomočjo Italijanov razbili borovniški železniški most med Verdrom in Ljubljano. Nekaj dni prej so poglani z dinamitom v zrak most na reki v bližini Ljubljane. Nemci drže še prometne in zalagalne črte za svojo armado v Italiji preko hribov, toda te so izpostavljene napadom.

Kairo, Egipt. 21. sept.—Poročila iz Grčije trdijo, da so grški gerilci ubili 30 nemških vojakov, 40 parnilni v bitki v severnem delu Peleponezije.

Francoska otoka na strani zaveznikov

San Juan, 21. sept.—Henri Hoppenot, delegat odbora za osvoboditev Francije, ki je prevzel administracijo Martinika in Guadeloupa, francoskih otokov na Karibejskem morju, ko je bil režim admirala Georgesa Roberta likvidiran, je dejal, da so prebivalci obeh otokov stoodstotno na strani zaveznikov. Okrog 50000 vojakov se vežba tamkaj za akcijo na strani zaveznikov. Hoppenot je dejal, da bo otok Martinik poslal 150,000 ton sladkorja zaveznikom in da je 10,000 ton tega sladkorja že dospelo v New Orleans, La.

Radio Berlin svari Vatikan

Radio Berlin je sinoči v oddaji v Italijo pod avspicijo lutkovske republikanske fašistične vlade napadel "pacifizem in protinemški sentiment" svete stolice, zaeno pa je svaril Vatikan, naj bo previden, "da ne bo njegova politika izvala drastičnih ukrepov." Oddajo je zabeležila federalna komunikacijska komisija. Nemške čete stražijo Vatikan in poročila trdijo, da je papež protestiral proti navzočnosti nemških vojakov v Rimu, ki je bil razglašen za odprto mesto.

Domače vesti

Oblak in pozdravi
Chicago.—Frank Zordani, bivši knjigovodja v tajnikem oddelku SNPJ, pozdravlja uredništvo Prosvete iz taborišča Camp Fannin, Texas, kjer zdaj služi strica Sama.

Peddesetletnica Glasa Naroda
New York.—Glas Naroda slavil je dni svoj zlati jubilej: 50-letnico svojega obstanka. Izhajati je začel kot tednik v septembru 1893. Čestitke!

Visek jubilej Jakoba Stoniča
Hollywood, Calif.—Jakob Stonič in njegova žena Katarina slavita ta teden šestdesetletnico svojega skupnega življenja. Poročena sta bila 23. septembra 1883 v Chicagu in Katarina je vsekakor bila prva slovenska nevesta v tem mestu. (Mnogo Slovencev se je oženilo v Chicagu prej, toda njihove neveste so bile Nemke, Irke ali Čehinje.) Oba sta bila rojena v Otovcu pri Črnomlju v Beli Krajini in v Ameriko sta prišla skupaj 17. avgusta 1883. Njuna starost: on bo v novembru 83 let, ona pa je bila 81 v zadnjem maju. Jakob Stonič, ki je član SNPJ od začetka in je bil delegat na zadnji konvenciji v Pittsburghu, je bivši potovalni trgovec z zlatino, ki je dobro poznan vsem starejšim rojakom po vsej Ameriki. Ker je Katarina nekoliko bolehnna, se je slavnost vršila v družini. Čestitke in še mnogo let!

Tajnik društva 271 umrl
Gary, Ind.—Pred dnevi je umrl Steve Heinel, star 53 let in rojen v Večinah v Slavoniji, član in tajnik društva 271 SNPJ. Zapuščala družino.

Vsel si je življenje
Adamson, Okla.—Dne 5. t. m. si je vzel življenje Jos. Keizaj, ki je tukaj bival pod tem imenom okrog 30 let. Njegovo pravo ime ni znano. Star je bil 59 let in doma od Kranja na Gorenjskem. Nekeč je bil član SNPJ, ampak ob smrti ni spadal k nobenemu podpornemu društvu. Sorodnikov tukaj ni zapustil, pravil pa je večkrat, da ima brata nekje v Minnesoti, čigar naslov ni znan. Ako bo njegov brat čital te vrstice in želi izvedeti več podrobnosti, naj piše na: Matt Ključevšek, R. 1, Box 110, Hartshorne, Okla.

Is Clevelanda

Cleveland.—Dne 19. sept. je umrl Frank Pečjak, po domače Poparjev, star 55 let.

Stavka jeklarjev v Garyju

Protest proti premeščanju delavcev

Gary, Ind., 21. sept.—Čez 1600 izmed 2000 delavcev v tovarni Carnegie-Illinois Steel Corp je zastavkalo in s tem ustavilo obrat. Stavkarji so člani unije CIO.

Stavka je nastala v znak protesta proti premeščanju delavcev v druge departmente. Voditelji unije trdijo, da premeščeni delavci bodo izgubili strošne pravice in prejeli nižjo mezdno.

Korporacija je prej predložila uniji načrt glede premeštite 400 delavcev v druge departmente, katerega pa je unija zavrgla. Predstavniki korporacije je dejal, da manjše zahteve za izdelke s strani federalnega odbora za vojno produkcijo so vzrok premeščanja delavcev.

Odvajanje britskih vojnih ujetnikov v Nemčijo

Bern, Švica, 21. sept.—Nacijska častniška agentura Transocean poroča, da Nemei odvažajo britske bojne ujetnike iz severne in centralne Italije v Nemčijo. Skoro vsi ujetniki, katere so Italijani izpustili iz taborišč, so bili prijeti po osvoboditvi.

Marshall pred kongresnim odsekom

General se izrekel za vpoklic očetov v armado

Washington, D. C., 21. sept.—General George C. Marshall, šef generalnega štaba, in admiral Ernest J. King, vrhovni poveljnik bojne mornarice, sta se pri zaslišanju pred skupnim kongresnim odsekom izreкла za vpoklic moških, ki so postali očetje pred japonskim napadom na Pearl Harbor, v vojaško službo, da ameriška oborožena sila na kopnem, morju in v zraku doseže določeno točko v tem letu. Zaslihanje se je nanašalo na zakonski načrt, ki prepoveduje vpoklic očetov v vojaško službo pred januarjem prihodnjega leta. Avtor načrta je senator Burton K. Wheeler, demokrat iz Montane.

Marshall in King sta poudarjala, da je ameriška oborožena sila v ofenzivi na vseh frontah, zaeno pa sta svarila, da se zmag nad osišem lahko zavleče, če bo kongres sprejel Wheelerjev načrt. Izjavila sta, da mora biti najmanj 446,000 očetov vpoklicanih v vojaško službo v prihodnjih treh mesecih.

"Priprave, da gre vsa naša razpoložljiva sila na kopnem v akcijo, so v teku," je rekel Marshall. "Vaak korak, ki bi zavlekel vpoklic očetov v vojaško službo, bi zavril te priprave. Bil bi večji udarec od onega, ki nam ga lahko zadajo Nemci ali Japonci. Ameriška sila je na pragu srditih bitk in mora biti ojačena."

Ruski list svari Bolgarijo

Izbira med naciji in zavezniki

Moskva, 21. sept.—Pravda, glasilo komunistične stranke, je resno opozorila Bolgarijo, da se mora odločiti za nemško suženstvo in pretečim zapletom v vojno z Ameriko in Veliko Britanijo ali za končanje sovražnih akcij napram sovjetski Rusiji.

Svarilo vsebuje članek, ki ga je spisal Jurij Dimitrov, bivši glavni tajnik tretje internacionale (kominterne), ki je bila pred meseci razpuščena. Ta trdi, da se vsak dan odlašanja lahko maščuje nad Bolgarijo. Celotno v slučaju spopadov z Nemci bodo bolgarske izgube manjše v primeri z onimi, ki pridejo, če Bolgarija ne pretrga zveze z naciji.

Dimitrov trdi v članku, da so Nemci ustanovili regentski svet po smrti kralja Borisa in namiguje, da so oni spravili kralja s poti. Ta svet ne bo rešil bolgarskih problemov.

Članek naglašava veliko potrebnost ruskega ljudstva, zaeno pa svari, da ima tudi potrebnost svoje meje. Dalje našteva bolgarske sovražne aktivnosti proti Rusiji. Nemci uporabljajo bolgarska letališča, luke ob Črnem morju in železnice za dovažanje vojakov, orožja, streliva in drugega bojnega materiala na ruske fronte. Bolgarska armada in ljudstvo bi morala podpirati politiko miru in voditi opozicijo proti politiki kooperacije sedanje vlade z nacijami Nemčijo. Dimitrov priznava, da bi bil preokret težak, a se kljub temu lahko izvrši.

Novozelandske čete v coni južnega Pacifika

Wellington, Nova Zelandija, 21. sept.—Pravkar je bilo razkrito, da so novozelandske čete prevzele pozicije v vojni coni južnega Pacifika in se pridružili ameriškim tovaršem v orožju. Poveljnik čet je general H. E. Barrowclough.

ZAVEZNIŠKA KONFERENCA V MOSKVI NAPOVEDANA

Angleški zunanji minister Eden pojde v rusko prestolnico

POSVETOVANJA O VOJNI STRATEGIJI

London, 21. sept.—Konferenca reprezentantov Velike Britanije, Amerike in sovjetske Rusije se prične v Moskvi v prihodnjih treh tednih, se glasi napoved. Angleški zunanji minister Anthony Eden bo odpotoval v Moskvo, kjer se bo sestal z V. M. Molotovom. Tam bosta čakala prihoda ameriških reprezentantov, katerih identiteta še ni razkrita.

Ko so se vršile priprave za sklicanje konference, je Velika Britanija upala, da se je bo udeležil ameriški državni tajnik Cordell Hull, kar pa je zdaj dvomljivo. Doznava se, da sta premier Churchill in predsednik Roosevelt sprejela rusko sugestijo, naj se konferenca vrši v Moskvi.

Washington, London in Moskva sestavljajo seznam predmetov, ki pridejo na razpravo. Doznava se, da bosta Velika Britanija in Amerika usoglasili svoje programe pred odprtjem konference.

Zapadne demokracije bodo morale definirati in pojasniti svoje politične smernice in strategije, ki jih izvajajo sedaj, in one, ki jih bodo izvajale v po-vojni dobi. Pričakuje se, da bosta Velika Britanija in Amerika pred odprtjem konference objavili deklaracijo s pojasnili metod in namenov zavezniških militarnih vlad v okupiranih pokrajinah.

Britske in ameriške politične smernice se razlikujejo od ruskih. Možnost je, da končni cilj, ki ga zasleduje sovjetska vlada, ostane nespremenjen, nobenega dvoma pa ni, da bodo na moskovski konferenci postavljeni temelji večji kooperaciji med Veliko Britanijo, Ameriko in Rusijo.

Pričakuje se, da se bodo konference udeležili tudi člani generalnih štabov Velike Britanije, Amerike in Rusije in razpravljali o vojni strategiji, ki naj bi pospešila poraz osišne sile. Razprava bo tudi o bodočnosti Nemčije, začrtanju mej v vzhodni Evropi, na Balkanu in na Daljnem vzhodu.

Argentina postrila cenzuro tiska

Zveza častnikarjev protestira pri vladi

Buenos Aires, Argentina, 21. sept.—Predsednik Pedro Ramirez je ponovno omejil svobodo tiska s postritvijo cenzure, kar je izzvalo oster protest s strani Zveze častnikarjev in izdajateljev časopisov. V protestu naglašajo potrebo zmernosti in strpnosti.

Zveza je poslala protestno tranjemo ministru Albertu Gilbertu, v katerem izražajo tudi upanje, da bodo restrikcije razveljavljene. Protest opozarja ministra na zatiranje svobode tiska in navaja slučaje, ko so bili listi suspendirani, ker so komentirali vesti, ki se niso nanašale na vodstvo notranje in zunanje politike in nevtralnost Argentine.

Vladne avtoritete so suspendirale 32 listov, ki so kritizirali stališče predsednika Ramireza v zadevah odnošajev med Argentino in ostalimi ameriškimi republikami.

IZKAZ DOHODKOV IN IZDATKOV BOLNIŠKIH SKLADOV OD 1. JANUARJA DO 30. JUNI 1943

STATEMENT OF RECEIPTS AND DISBURSEMENTS OF SICK BEN. FUND FROM JAN. 1 TO JUNE 30, 1943, Incl. Table with columns for VPLAČANO-RECEIPTS and IZPLAČANO-PAYMENTS, including sub-totals for MOORE and MORE.

FEDERACIJA SNPJ

Is urada federacije zapadne Penna Moon Run, Pa.—Poročati želimo na kratko, da bo naša federacija društev SNPJ v zapadni Penni proslavljala pennsylvanski dan jednote dne 17. oktobra v Syganu. Odbor je sedaj vabi na čim večjo udeležbo.

Obenem tudi naznanjam, da bo društvo 88 SNPJ v Moon Runu imelo svojo letno veselico 24. novembra zvečer. Ker bo to edina priredba našega društva v tem letu, ste vsi vabljeni na veliko udeležbo.

Jakob Ambrožič, tajnik. Razni mali oglasi DELO DOBE ŽENSKÉ ZA UČENJE CEMENTIRATI

vojaskih dežnih plaščev. Začetna plača 50c na uro. Prilika za delo od kosa EUGENE USOW MFG. COMPANY 1315 West Congress Street

OLSON RUG COMPANY (Dom slavnega Olson vodopada in Rock Garden vrta.) 2800 North Pulaski Rd. (Crawford Ave.) at Diversey

BALEK MUSIC CO. 1425 W. 18th St. - Chicago, Ill. Phone Seeley 4057

Ustavite tisto arbečico BRAXON PASTE je koristno zdravilo za atletične n. g. arbečice, ki daje in druge manjše kožne arbečice. Da takojkaj pomoč za arbečo kožo. Brez duha, brezmadežne in ne zahteva nobenih obvez. Pojdite en dolar ali \$1.75 za dvojno velikost, na BRAXON CO., Dept. P., 322 So. Clark st., Chicago, Ill., in mi vam pošljemo to, poštino prosto. Povrnitev denarja jamčena.

DELO DOBE Oskrbnice (Janitresses) in ženske za čiščenje uradov v Union Station Building

Vi lahko naredite svoj del v nujni vojni industriji s tem, da pomagate transportacijskemu sistemu NA STAROST SE NE VPRAŠA Stalno delo sedaj in po vojni IZREDNO DOBRA PLAČA 48 URNO DELO Čas in pol čez 40 ur POVIŠANJE PO 6 MESECIH Employment office: CHICAGO UNION STATION 516 West Jackson, Chicago

ALI GREŠTE V CALIFORNILJO?

Avtomobilska vožnja preskrbljena. Vozite kakor s svojim avtom. Vzemite družino s seboj. Novejši avtomobili. Za informacije kličite Mansfield 3700 ali pišite na California Car Co., 4715 Madison St., Chicago.

Razni mali oglasi MOŠKI (stari 38 ali več let) GLEJTE ZA BODOČNOST!

Slavna, 69 let stara čikaška družba vam nudi delo z DOBRU PLAČO na NUJNEM OBRAMBENEM in civilnem delu in STALNEM, dobro plačanem DELU tudi potem, ko bo ZMAGA dobljena.

NOBENE SKUŠENOSTI NI POTREBA Dobro delovno stanje. Mnoge prilike za napredek—dnevno ali nočno delo. (Posebna plača za nočno delo.)

Dobra vožna zveza s Pulaski populicno karo, Diversey ali Wrightwood Ave., in busom. Vabljeni ste, da nas obiščete in se pripravite vsak dan od ponedeljka do sobote od 7. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

ŽENSKÉ 17 ALI VEČ LET STARE ZA DELNO ALI STALNO DELO v nujni jedilni industriji. Prilika za bodočnost. Delovne ure pričenjajo ob 10 P.M. do 6 A.M. 6 A.M. do 2 P.M. 2 P.M. do 10 P.M. 4 P.M. do 12 P.M.

Dobra plača in veliko nadurnega dela FARM CREST BAKING CO. 4550 Jackson Blvd. Delo dobe nakladači premoga "COAL SHOVELERS" Stalno delo, dobra plača HEDIGER COAL COMPANY 3700 Morse avenue

POMOČNIK v pekarni, stalno delo, dobra plača. 2717 W. Cermak Rd.

Razni mali oglasi

ŽENSKÉ ZA ČIŠČENJE URADNIH PROSTOROV stare 18 do 48 let za delo od 6:00 P. M. do 2:30 A. M. 48 ur na teden 53c na uro

Čas in pol za nadurno delo Povišanje plače po šestih mesecih Oglasite se na: EMPLOYMENT OFFICE CHICAGO UNION STATION 516 W. Jackson

POTREBUJEMO MOŠKE in ŽENSKÉ ZA NUJNO OBRAMBNO DELO Nobene skušnje se ne zahteva, mi vas naučimo dela PUNCH PRESS OPERATORS POLISHERS & BUFFERS LIGHT ASSEMBLY WORK PACKERS

TOOL & DIE MAKERS and PLASTIC MOLD MAKERS Na starost se ne ozira. Oglasite se osebno v naši razsvetljeni delavnici po dnevu ali v noči.

BADGER TOOL & MFG. CO. 1501 W. Polk St., Chicago

SLUŽKINJE za apartment hotel. Dobra plača. Prosto ob nedeljah in praznikih. Kličite Millsfield Apartments, Bitterswell 3114.

PRODAM 3 stan. po štiri sobe zidano hišo. Cena \$6,000. Nahaja se na 26. ul. in Sawyer Ave., Chicago. Anton Jordan, 2417 S. Lawndale Ave., Chicago.

Naznanilo in zahvala LUCIJA JURCA Umrla je dne 23. avgusta in pokopani smo jo 27. avgusta na Woodlawn pokopališču po katoliškem cerkvenem obredu. Rojena je bila v Trbovljah pri Kranju na Gorenjskem. V Ameriko je prišla pred 34 leti. Bila je članica društev št. 170 ABZ in št. 102 SNPJ. Najprijetnejše se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali ali nas tolažili v času bolezni in smrti pokojnice. Še posebno pa bratu, Antonu Jurcu in družini iz Detroita, Mich. in sestri, mrt. Rabeel in družini iz Kenosha, Wis., za njih pomoč. Prisrčna hvala vsem, ki ste darovali vence, se udeležili pogreba, ali se na kak drugi način poslovili od pokojnice. Najlepša hvala tudi društvu št. 170 ABZ in društvu 102 SNPJ za oskrbo pogreba in za krasno venco. Naši ljubljeni soprog in maber na želimo, da naj ji bo lahka ameriška gruda in naj počiva v miru.—Žalujoči ostali: Frank Jurca, soprog; Albert, sin; in hčer Cecilia, poročena Austriy, v družino.—Chicago, Ill.

Naznanilo in zahvala JOSEPH PAULIN Umrl je po kratki in mučni bolezni 23. avgusta 1943. Rojen je bil 2. marca 1878 v Bisljenskem na Štajerskem. Ob smrti je bil star 64 let. Pokopan je bil 25. avgusta t. l. po katoliškem obredu na Calvary pokopališču. Pokojnik zapušta žalujočo soprogo Teresijo roj. Klendnik in sedem otrok, namreč Stanley in Peter v Clevelandu, Ohio; Christine Somor in Amalijo v Seattleu, Wash.; Thereso Paša, Molly Sintič, ter Mary; mater Anno, dve sestri Mary Martin in Julijo Mrlikar in brata Silvestra v Clevelandu, Ohio. ter v stari domovini še tri brate. Družina se je nahajala več let v Franklinu, Kans., ter so se pred kratkim preselili v Cleveland. Tem potom se najlepše zahvalimo vsem, ki ste se poslovili od pokojnika, za darovane vence in za darove za maše. Posebno lepa hvala društvu "V boj" št. 53 SNPJ, ki kateremu je prestopil je le v mesecu avgustu s prestopnim listom, ko so mu izkazali kot pravi soratje zadnjo čast, nosilec in za vsa drugo potrebno oskrbo pogreba. Iskrena hvala društvenemu tajniku za gniljive poslovilnice besede ob odprtem grobu na mirovdvoru. Pogreb se je vršil je Jos. Želostovega pogrebnega zavoda v cerkev Marije na Holmes avta. Še enkrat najlepša hvala vsem skupaj in za vse, kar ste dobrega storili v uri žalosti nam v tolažbo. Tebi, dragi soprog in oče, pa želimo, počivaj mirno v ameriški zemlji.—Žalujoči ostali: Teresija Paulin, soproga in otroci. Cleveland, Ohio.

Drive Out Gas that is caused by Constipation and comfort your stomach too

When functional constipation hangs on and makes you feel miserable, nervous and out of sorts and you suffer from its symptoms—headaches, bad breath, upset stomach, indigestion, loss of sleep, lack of appetite, and your stomach feels crowded because of gas and bloating—get Dr. Peter's Time-tested Hoboko. More than a laxative, it is also a stomachic and a tonic. It is also a stomachic and a tonic. It is also a stomachic and a tonic. It is also a stomachic and a tonic.

FREE 60c Value—DR. PETER'S LECIVY OLEJ LINIMENT—antiseptic—brings quick relief from rheumatic and neuralgic pains, muscular backache, stiff or sore muscles, strains and sprains. DR. PETER'S MAGOLO—alkaline—relieves certain acute disturbances of the stomach such as acid indigestion and heartburn.

MAIL this "SPECIAL OFFER" Coupon—Now Enclosed is \$1.00. Send me post-paid 11 oz. Hoboko and free—60c value—trial bottle each of Lecivy Oil and Magolo. C.O.D. (charge added).

Dr. John J. Zavertnik PHYSICIAN & SURGEON 3724 W. 28th Street Tel. Crawford 2212 OFFICE HOURS 1:30-4 P. M. Except Wed. and Sun. 6:30 to 8:30 P. M. Except Wed. Sat. and Sun. Residence: 2215 S. Ridgeway Ave. Phone Crawford 6448 IF NO ANSWER—CALL AUSTIN 3700

IZ URADA

Slovenskoga ameriškega narodnega sveta

3995 W. 38th Street, Chicago, Ill.

Tretje vojno posojilo in naša navodila

Združene države ameriške so v vojni, v vsiljeni vojni, v kateri gre za to, da se za vselej zavije vrat barbarskemu fašizmu vseh vrst, v kateri gre za odpravo razbojniške nasilnosti in ustali- tev trajnega pa pravičnega mi- ru, v kateri gre za zmago demo- kracije in z njo tudi za rešitev, osvoboditev in združitve zasuz- njenega pa razpetnega sloven- skega naroda v stari domovini.

Toda za vsako vojno je treba denarja, denarja in zopet denar- ja. Zato se zdaj naša vlada že tretjič v tem svetovnem poko- lju, izzvanem od Nemčije, Italije in Japonske, obrača do ameri- škega ljudstva s pozivom, naj jo založi z denarjem, da more uspešno nadaljevati boj, ki na- poveduje zadnjo uro nemški gos- podovlastni in japonski vlado- hlepnosti, med tem ko so Itali- jani že na koljenih.

Vsaki dolar, ki se vloži v to vojno posojilo, pomeni nov žebelj za trugo roparskega osišča. Vsaka vladna vojna obveznica, ki jo kdo kupi, pospeši zmago demokratičnih vojska nad tem- nimi silami fašistične barbar- stva in prihod srečne dobe, ko se ljudem ne bo več treba tresti pred strahotami mednarodnega razbojništva in ko bo vsakdo va- ren pred pomanjkanjem svobod- no užival sadove svojega truda. Vrh vsega tega je denar, ki se da za vojne vladne obveznice ali bonde, tudi z gospodarskega sta- lišča zelo pametno in plodonos- no porabljen. Po določenem ro- ku se bo kupcu obveznic vrnil z obrestmi vred. Kajti te ob- veznice niso davek, nego hranil- ne vloge pri najzanesljivejši in najvarnejši trdnici na svetu—pri vladi združenih držav ameriških.

To so tehtni in jasni razlogi, zakaj naj naši ljudje po vseh svojih močeh podpro kampanjo tretjega vojnega posojila s kar največjim nakupom vojnih vlad- nih obveznic.

Z dejanji človek najbolj po- kaže, kako misli in kaj je. Dokler so se naši ljudje v star- em kraju prepuščali pasivnemu odporu proti svojim zatiralcem, ni prav nihče zmenil zanje. Ko so pa zavilihtli svoje krampe, kose, cepce in kole ter začeli udrihati z njimi po bučah Nem- cev, Lahov in Madžarov, se je jel zanimati zanje ves svet, pred katerim veljajo sedaj za borce svobode in demokracije.

Prav tako je z nami v tej de- želi na domači fronti. Dokler je vsa naša vojna prizadevanja potapljaljo v ogromni ljudski gneti, nas ne more razločiti niti naša širša javnost, niti ne naša vlada, pri kateri iščemo zaslom- be v svojem stremljenju za re- šitvijo, osvoboditvijo in združi- tvijo slovenskega naroda v stari domovini. Zato moramo gledati zlasti v kampanji tretjega voj- nega posojila na to, da zvedo v Washingtonu, v kolikšni meri jo podpiramo.

In kako naj to storimo? Slovenski Amerikanci imamo Slovenski ameriški narodni svet, ki mu je naloženo, naj poskuša po vseh svojih močeh rešiti slo- venski narod narodnega pogina in združiti vse slovensko ozemlje v svobodno in demokratično Slo- venijo in okviru neodvisne in de- mokratične Jugoslavije. V teh svojih naporih se ta organizacija v prvi vrsti obrača do naše vlade v Washingtonu. Seveda ne more re- tjakaj s praznimi rokami. S sabo mora imeti dokaze, da pod- prijo to deželo tisti, ki jih pred- stavlja in zastopa.

Zastran tega želi v soglasju z Združenim odborom južnoslo- venskih Amerikancev, da bodo vse vojne vladne obveznice, kup- ljete v tej kampanji vojnega posojila od slovenskih Ameri- kancev štete ameriškega slo- venski v dobro. Da se bo to dreglo, naj bodo naše podruž- nice, k so posejane širom po tej deželi, domala prav povsod, ko- det živijo naši ljudje, središča za zbiranje podatkov o nakupo- vanju vojnih vladnih obveznic med življenjem slovenskega poko- lenja.

Njim naj naznanijo vsi—posamezniki in skupine—koliko ob- veznic so kupili in za koliko. Podružnice same naj vsaka v

svojem okolišču skrbijo za to, da bo to vedela cela naselbina, oziroma celo področje vsake po- družnice posebej.

Vsaka naša podružnica naj na- katko zapisuje vse te podatke—število obveznic in zneske, ki so se plačali za kupljene bonde.

Ko bo konec te kampanje, naj vsaka naša podružnica pošlje vse podatke, ki se bodo tikali tega nakupovanja, v ta urad.

Naše gibanje

V dobi od 9. do 16. septembra se je prijavila v ta urad nova podružnica šte. 92 SANS, St. Michael, Pa., nastala iz dr. šte. 190 SNPJ.

V istem času so nam poslane prispevke sledeče podružnice: Štev. 1 SANS, Detroit, Mich., \$100.00; šte. 9 SANS, Willock, Pa., \$5.68; šte. 12 SANS, W. Aliquippa, Pa., \$29.25; šte. 23 SANS, St. Louis, Mo., \$15.25; šte. 33 SANS, Bridgeport, O., \$65.25; šte. 47 SANS, Pueblo, Colo., \$5.00; šte. 52 SANS, Chi- cago, Ill., \$12.25; šte. 53 SANS, Johnstown, Pa., \$8.00.

Shodi, seje, sestanki in prireditve

Zadnja seja podružnice šte. 2 SANS, Chicago, Ill., je bila prav dobro obiskana. Udeležilo se je 51 osebe obojega spola. Pristopilo je pet novih članov in članic. Po zanimivi seji je bila prosta zabava s petjem in plesom. Prihodnja seja bo dne 25. septembra zvečer; na njej bo več zelo važnih stvari na dnevnem redu; med njimi bo seveda tudi veselica, ki jo bo podružni- ca priredila dne 20. novembra v Fleinerjevi dvorani na 1638 N. Halsted Street tej organizaciji v korist. Seje se vršijo v isti hiši in zabave po teh sejah so se članstvu že tako priljubile, da jih sploh več ne zamudijo. Tudi po prihodnji seji bo taka zabava.

Podružnica šte. 13 SANS, Niles, Ohio, nam sporoča, da bo do imela tamojšnja dr. SNPJ, ABZ in SZZ dne 30. oktobra ve- liko plesno veselico v prostorih German Hall na Belmont ave. tej organizaciji v prid.

Podružnica šte. 91 SANS, Chisholm, Minn., bo imela svojo prihodnjo sejo dne 26. septem- bra. Seja se bo pričela ob pol osmih zvečer. Ta podružnica je nastala iz dr. šte. 30 ABZ; šte. 322 in 110 SNPJ, šte. 93 KSKJ in pa Ameriškega jugoslovan- skega kluba šte. 9.

Kupite vojnohranilni bondi

Odgovor na poziv

Dva gospoda, ki sta sama čla- na SANSa, Rt. J. J. Oman in Rev. A. Urankar, sta naslovlja na SANS javen poziv in moja neprijetna dolžnost je, da odgo- vorim.

Predvsem pravita gospoda, da sta prejela "zlasti iz ust pred- sednika" celo vrsto napačnih in- formacij. Sicer v "pozivu" ni povedano, v čem so obstojale te bajne napačne informacije, ven- dar se pa z vso resničnostjo lah- ko trdi, da jima na seji ni bila povedana nobena laž.

in druge važne izpremembe po- slanec, ki bodo izvoljeni ob svobodnih volitvah.

V vsaj izjavi ni niti besedice, po kateri bi bilo mogoče Svetu pripisati komunistične tenden- ce. Pač pa je naglašena demo- kracija tako odločno, da morejo le njeni sovražniki—podtikiati Svetu kaj drugega.

Izjavo, ki je znana zavezni- kom, sta podpisala dr. Ivan Ri- bar, predsednik sveta in "Tito" (Josip Broz) vrhovni (poveljnik Osvobodilne vojske ali "partiz- anov".

To je podpisani pravil na seji in to je resnica, le da je dodal, da zaslužijo tisti, ki se že dve leti dejansko bore in so žrtvo- vali že toliko svojih življenj za osvoboditev domovine, vsaj na- še moralno priznanje. Mislim, da tudi to ni neresnica.

Gospoda pozivatelja omenja- ta nekatere spise brata Adami- ča in stavljata na podlagi tega nekatere radikalne zahteve.

Omeniti je treba, da je Ada- mič pisatelj in kar je izšlo v Ju- goslaviji in Harperjevi reviji, je napisal kot tak. Kdor misli, da kaj ni bilo prav, lahko polemiz- iraj z njim, SANS pa ne more izjavljati nobene cenzure, katere ne izvaja niti ameriška vlada.

Podpisani ni našel v nobenem spisu, na katere se sklicujeta gospoda pozivnika ničesar, kar bi potrjevalo trditve, da "gladi pot za pohod komunizma v star- em kraju kakor tudi med nam- i v Ameriki." Pač pa hoče pokazati, do kakšnih obžalova- nja vrednih dogodkov je prišlo in tako rekoč moralo priti po krivdi tistih, ki hočejo, da bi bil v Jugoslaviji kaos in bi se po vojni vrnila in deželo nekdanja diktatura, ali pa da bi se Ju- goslavija razbila.

Kar se tiče zahtev, katere snujeta na teh premisah, je treba izjaviti sledeče:

1. SANS bi udaril samega se- be po glavi, če bi pretrgal vezi s Skupnim odborom ameriških južnih Slovanov.

SANS je na kongresu dobil nalogo, delati za zbliznanje tet narodov in prav njegovemu trudu je največ pripisati, da so se najprej sešli Slovenci, Hrvat- i in Srbi, — tisti Hrvati in Srbi, ki ne sledje ne Payeliču, ne Nedliču — in katerim so se po macedonsko-bolgarskem kongre- su pridružili še Bolgari in Ma- cedonci. Prezirati epohalno dej- stvo, da so se prvič v zgodovini sešli zastopniki vseh tet narod- ov za skupno delo za svobodo in demokracijo more le tisti, kdor se ni poglobil v resnični značaj sedanje svetovne vojne.

Vsi člani SANSa, ki so bili na seji Skupnega odbora lahko po- trdijo, da so se vodile vse raz- prave v pravem demokratičnem duhu in da ni bilo ves čas nobe- nega sledu kakšne komunistič- ne propagande.

2. Sklep, da se da Skupnemu odboru 1000 dolarjev iz SANS- ove blagajne je postal pravove- ljaven, ko je bil sprejet in ni bil preklican pred zaključkom seje.

3. SANS ne more odpovedati Adamiču častnega predsedstva, katerega mu ni dal on, temveč kongres.

4. SANSu ni treba, da bi se "vračal" k nalogam, katere je sprejel na kongresu 5. in 6. de- cembra 1942, ker jih je vedno vršil in jih še vrši. Nič, kar je SANS storil doslej ni bilo v na- sproutu z resolucijami kongresa, ki zahtevajo SANSu pot.

Pozabiti se ne sme, kaj so te resolucije izrekle. Govorile niso samo o osvoboditvi izpod tujega jarma, temveč tudi o bo- doči Sloveniji in Jugoslaviji, o bodočem Balkanu in bodoči Ev- ropi in o bodočem svetu. Kdor prečita te resolucije, ki so bile soglasno sprejete, mora priti do zaključka, da se jim SANS v no- benem oziru ni izneveril. Vse delo seveda ni moglo biti oprav- ljeno naenkrat, opravlja pa se — bolj in bolj intenzivno — kol- jeno moči in razmere dopuščajo. Med temi nalogami je zedinje- nja in svobodna Slovenija, no- va, demokratična Jugoslavija, v kateri bodo vsi njeni narodi enakopravni. To je tudi pro- gram Narodnega antifašistične- ga sveta in kolikor je v sedanjih abnormálnih razmerah mogoče, je že začel izvrševati. Ta Svet ni centralističen, ni dikta- torski, ampak že sedaj priznava in izvaja enakopravnost Sloven- cev, Srbov in Hrvatov in vseh

demokracij v novi Jugoslaviji in

koraka v isti smeri, v kateri so šli zaključki Slovenskega na- rodnega kongresa.

Trditve, izražene v predse- dnikovih govorih na zadnji seji in v tem spisku potrjujejo nad- vse jasno pozdravi; odposlani s pravkar zaključene konvencije Hrvatske bratake zajednice, ka- teri se pač ne more očitati komu- nizem. Pozdravi so bili po- slani dr. Vladimirju Mačku, Juriju Krnjeviču, dr. Ivanu Ribarju in dr. Vladimirju Na- zoru. Dr. Ivan Ribar je pred- sednik Narodnega antifašistič- nega sveta za vso Jugoslavijo, Nazor pa predsednik hrvatske- ga enakega sveta.

V Zedinjenih državah je dosti ljudi, ki poznajo oba, a nihče ne bo trdil, da je bodisi Ribar ali Nazor komunist, ali pa da sta taki ljudki, da bi plesala na kakšni "komunistični" reviji. Oba sta tudi znana kot poštena moža in ne more se jim podti- kati, da podpisujeta izjave, v katere ne verujeta. Obrekujejo njuno delo le tisti, ki žele, da bi v Jugoslaviji zopet zavladale predvojne razmere in obžalova- nja vredno je, da verjamejo ta- kima obrekovalcem tudi druga- če modri ljudje.

Sicer pa bo seveda o "pozivu" razpravljaj in sklepal SANS na seji, čim razmere dopuste, da se sklicje.

Podpisani je večkrat omenil, da spoštuje vsako pošteno pre- pričanje. Toda tukaj ne gre za različna prepričanja, temveč za dejstva, ki se ne dajo zasutati. Tudi SANSu se ne more očitati, da je kdaj žalil kakšno prepri- čanje, ampak pri svojem delu, ki je povsodeno zunanji in no- tranji osvoboditvi Slovencev, ne more in ne sme prezirati dej- stev, ki na eni strani služijo o- svoboditvi, na drugi pa jo ovi- rajo. Pomagati mora tistim, ki se zanjo resnično bojujejo in so to dokazali s svojo srčno krvjo.

Etbin Kristan, predsednik SANSa.

DRUŠTVENA VEST

Fleming, Kansas.—Naznanjam vsemu članstvu društva 30, da je bilo na zadnji seji sklenjeno, da se naloži doklada za dru- štveno blagajno, ki je prazna, ker nismo imeli nobene priredbe ali piknika. Doklada bo za tri me- sece po deset centov mesečno za vse člane, zavarovane tudi za bolniško podporo, in po pet cen- tov na mesec za one člane, ki so zavarovani samo za smrtnino.

Dalje prosim vse člane, da se v večjem številu udeležujejo društvenih sej, na katere zdaj pride le pet ali šest članov. Vas tudi prosim, da plačate ases- ment v pravem času, kajti jaz ne bom za nikogar zalagal.

Louis Supancic, tajnik.

SEZNAM PRIREDB DRUŠTEV

priglašeni k federaciji S. N. P. J.

PRIREDITVE DRUŠTEV ČIHAŠKE FEDERACIJE S. N. P. J.

DRUŠTVO SLAVIJA ŠT. 1 SNPJ proslavi svoje 40-letnico v nedeljo dne 18. oktobra v SNPJ dvorani.

DRUŠTVO "INTEGRITY" ŠT. 631 SNPJ priredi plesno veselico v soboto večer dne 2. oktobra v dvo- rani SNPJ.

FEDERACIJA SNPJ ZA ČIHAŠKO OKROŽJE priredi BOŽIČNO PRI- REDBO v nedeljo 18. decembra v SNPJ dvorani.

DRUŠTVO ŠT. 8 SNPJ proslavi 40-letnico svojega društva v ne- deljo 30. aprila 1944 v Hrvatskem domu, So. Chicago, Ill.

Društva naj prvobitno naznanijo svoje priredbe tajniku na naslov: FRANK ALESH, 2124 A. Pulaski Rd. Tel.: Lawndale 0951 CHICAGO, ILL.

PRIREDITVE FEDERACIJE DRUŠTEV SNPJ ZAPAD- NE PENNSYLVANIJE

DRUŠTVO ŠT. 69 SNPJ priredi proslavo 25-letnice dne 25. sep- tembra 1943 v svojem društvu- nem domu na Midway, Pa. Priče- tek svečer. Važno na obilo udelo- bo.—Odbor.

FEDERACIJA SNPJ V ZAPADNI PENNE bošti proslavljali 8. SNPJ DAN v nedeljo 17. oktobra 1943 v dvorani na Syganu, Pa. Odbor uljudno vabi za tim večer udelo- bo v Pennsylvanske priredbe.

DRUŠTVO ŠT. 83 SNPJ priredi svo- je letno veselico dne 24. novembra 1943 v svoji dvorani. Vsi se va- žeč. Ker je to edina urredbe tega društva v tem letu, vabi odbor na veliko udležbo.

IZKAZ DOHODKOV IN IZDATKOV BOLNIŠKIH SKLADOV OD 1. JANUARJA DO 30. JUN. 1943 STATEMENT OF RECEIPTS AND DISBURSEMENTS OF SICK BEN. FUND from JAN. 1 to JUNE 30, 1943, Incl.

Table with columns for RECEIPTS (VPLAČANO) and PAYMENTS (IZPLAČANO), including sub-columns for Retired, Res. class, and Total, and a final column for VEC (Paid in, Paid out).

PROSVETA
THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE
JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Naročnina za Združene države (izven Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za četrt leta; za Chicago in okolico Cook Co., \$7.50 za celo leto, \$3.75 za pol leta; za inosematvo \$9.00.

Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year, Chicago and Cook County \$7.50 per year, foreign countries \$9.00 per year.

Cene oglasov po dogovoru.—Rokopisi dopisov in nenaročenih člankov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju, če je priložil poštino.

Advertising rates on agreement.—Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik z listom:
—PROSVETA

2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago 23, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

"Prosveta služi pred vsem propagandi za SNPJ, nato pa izobrazbi in kulturi v smislu politične, ekonomske in socialne demokracije ter svobodne misli." — Iz resolucije o publikacijah SNPJ, sprejete na 12. redni konvenciji SNPJ v Pittsburghu, Pa.

"Z osirom na današnjo svetovno situacijo in še posebej na odnošaje Združenih držav do sunanega sveta ter s osirom na našo staro domovino, Slovenska narodna podpora jednota po svojih zastopnikih na 12. redni konvenciji v Pittsburghu, Pa., najstrožje obsoja diktatorsko in barbarsko totalitarstvo vsake vrste in poučarja svojo globoko vero v demokracijo in v končno zmago demokracije po vsem svetu." — Iz resolucije o starem kraju in svetovnem položaju, sprejete na 12. redni konvenciji SNPJ.

Apel na razum

Ura je tri četrti na dvanajst—relativno četrti ure pred velikimi dogodki v Evropi in naši stari domovini.

Odločilna ura prihaja. Ves svet se bolj in bolj krčevito svija v vročici in strašni bolečini—globusna vojna narašča v srditost, intenzivnost—potoki prelite krvi so vedno bolj široki in globoki. Odločilni uradci zaveznikih armad se bližajo.

Nikdar še ni bilo momenta v zgodovini ameriških Slovencev, ko nam je bila složnost bolj potrebna, kakor nam je danes—nikdar še ni bilo momenta med nami, ko nam je bilo skupno, preudarno in pametno delo bolj potrebno, kakor je danes—nikdar prej ni zgodovina zahtevala od nas večje odločnosti, dozorelosti in hladne rasodnosti, kakor baš v tem momentu.

In kaj mi delamo? Kavšamo se prav po otročji. Naše privatne vojne so spet v ospredju; naši privatni, osebni in strankarski spori, naše privatne ambicije in sebičnosti so nam bolj pri srcu, kakor pa nam je globusna vojna, katere brezobzirno, neumisljeno kuje usodo slovenskemu narodu, vsem narodom in vsemu delavskemu razredu, čigar del je devdeset odstotkov Slovencev.

To ni apel na srce, iz katerega se porajajo čustva, ki pallyjo malenkostne strankarske strasti in malenkostne strankarske spore, ki so naša največja nesreča.

To je apel na zdrav razum—če ga je še kaj med nami, ameriški Slovenci. Na razum, ki se zaveda sedanjega velikega časa in spregleda vse privatne, osebne in strankarske malenkosti, ki sodi hladno in objektivno—ki vidi le naš skupni cilj in skupno zmago in podredi temu cilju vse osebne, strankarske in subjektivne stvari.

Na ta razum apeliramo: Proč s privatnimi vojnami! Zdej je prekleto slab čas za to. V globusni vojni smo in od zmage demokracije v tej vojni je odvisna bodočnost Amerike, v kateri je danes naš dom, pa bodočnost Slovenije, v kateri smo se rodili, kolikor nas je imigranov. V tej vojni se bojimo! Za zmago v tej vojni irtvuemo vse, kar imamo! Ne razdirajmo prvega pognanka naše složnosti—Samsal Kdor ubija Sans, ki smo ga sgradili s teškim naporom in najboljšim namenom—ta bo zapisan v naši zgodovini za največjega narodnega in socialnega sločnca brez osira, kdo je in kako mogočno se danes kopiri...

Napovedana je vojna kooperativam

Chicago Journal of Commerce je 10. septembra indirektno poročal o nekem tajnem sestanku trgovcev v hotelu Morrisonu v Chicagu, ki so organizirali "League for Protection of Private Enterprise." Ta nova Liga je naperjena proti konzumnim kooperativam ali zadrugam v Ameriki.

Na tem sestanku je bila večinoma zastopana privatna trgovina z živili, premogom in lesom na srednjem zapadu in severozapadu Amerike, vodja sestanka je pa bil E. Weber, predsednik Anderson Lumber & Fuel Company iz Minneapolisa, Minn. Druga dva voditelja tega sestanka sta bila Lee R. Girton, predsednik American Retail Coal Association in Phil Bash, bivši predsednik prej imenovane družbe iz Huntingtona, Ind.

Zborovalci so se silno hudovali na kooperative, češ da danes prodajajo blago 30 odstotkov ceneje, kakor pa privatni trgovci in kljub temu delajo dober dobiček za zadrugnike. Koliko je na tem resnice, pisec teh vrstic ne ve—fakt pa je, da konzumne kooperative danes dobro uspevajo, tako dobro, kakor niso še nikdar prej in to boli privatne biznismane.

Pa so ustanovili "Ligo za zaščito privatnega podjetja," katere naloga bo, kakor poroča omenjeni list, da vodi "izobraževalno kampanjo" (to pomeni kampanjo laži zoper zadrug), da išče pomoči od zakonodajnih zbornic (aha!) in pritiska na veletrgovce, da bojkotirajo kooperative. Zborovalci so se pritoževali, da veletrgovci kažejo slabo solidarnost napram trgovcem na drobno in ne poznajo nobene razlike med kooperativami in privatnimi trgovci.

Danes še ne vemo, koliko bo nova Liga uspela. Gotovo pa je eno: če bodo res začeli kakšni trklci, bodo najbolj škodovali—sebi. Veak nabad na zadrug bo reklama zanje! Kooperative, ki so v rokah delavcev in farmerjev, se doslej niso vtikale v privatni business. Pustile so ga popolnoma pri miru. Če pa bodo napadene, bodo primorane braniti se—in pa na ta način bodo izvedeli zanje tudi oni, ki jih danes še ne poznajo.

Kapitalistična ofenziva proti delavskim unijam je dvignila in utrdila unije. Prav tako bo kapitalistična ofenziva proti zadrugam dvignila, razširila in utrdila zadrugne vsake vrste.

Bratje in sestre! Včlanite se v kooperative, kjer kol' se nahajajo v vaši bližini! Če jih pa ni, ustanovite jih!

Glasovi iz naselbin

Publične novice

Pueblo, Colorado.—Pred nekaj časom se je naša Publičanka Mary Kogovsek naročila na Prosveto. Pravi, da jo prebere vsa od konca do kraja in ako bi bila vedela, da je list tako izvrsten in zanimiv, bi se bila naročila že pred 10 leti. To nam da misliti.

Zakaj ne bi imel vsak Slovenec v Pueblu Prosveto v hiši? S tem bi pokazal, da je napreden, da se zanima za svetovne razmere in za vse, kar se godi, ne samo na eni strani plota, ampak na obeh. Posebno člani SNPJ bi se morali zavedati, da je to naš list in s tem je vse povedano.

Dne 22. avg. je imel pevski klub Prešeren v Ryeju svoj letni piknik za člane, družine in prijatelje. Pravijo, da tisti, ki so bili tam, so se dobro imeli. Pa kako se ne bodo! Ozemlje našega kluba Prešerna ima to lastnost, da si človek želi, da bi prebil vse svoje življenje tam, ne samo en dan, če bi že drugega nič ne bilo.

Dne 29. avg. je bila v Narodnem domu seja zastopnikov družtev in organizacij za SANS. Sklenilo se je, da se v bližnji prihodnosti priredi ples v dvorani sv. Jožeta v prid SANSa, pozneje pa v Narodnem domu program s plesom, katerega dobiček naj bi bil pomožni akciji in SANSu. Kadar bo naznanjen dan za prireditev, se udeležimo vsi do zadnjega in pokažimo, da smo zložni vsaj v eni stvari, in to je, da pomagamo, kar moremo našim starim domovini.

Zraven se je tudi sklenilo, da se pošlje zastopnika, kadar se snide na seji naša lokalna organizacija Community Chest. Njegova naloga bo, da deluje, da pride nekaj tistih dohodkov, katerih velik del prihaja od naših Slovencev, tudi v dobrobit naših slovenskih akcij. Zastopnik je Tone Kochevar.

Na bolniški listi so Frank Kovacich, John Tezak, ki je moral iti v bolnišnico, in George Pavlin, kateremu se stanje še ni izboljšalo. Pri njegovem delu mu je spodelovalo orodje, s katerim se je trudil tako nesrečno, da mu je pretrgalo mišice v rami, za kar je bil operiran. Zdej ima roko in pleče v mavcu.

Joe Fabjančich je bil brzojavno obveščen, da je bil njegov sin Joe, naš član, težko ranjen v Siciliji. Radi nesporazuma je bil iz dopisa izpuščen zadnji mesec Anton, sin Johna Arkota, član-vojak, kateri se nahaja še v Zedinjenih državah. Naša nova člana sta Bill Luknich in Jennie Yurglich, prišla sta iz mladinskega oddelka.

Glavni urad je določil našemu društvu, da pridobimo v tej kampanji ob priliki 30-letnice mladinskega oddelka vsaj 29 mladih članov v starosti od rojstva do 16. leta. Ko bi bile razmere drugačne, bi jih lahko dobili petkrat toliko. Ker je pa kompeticija med "inšurenci" in društvu tako velika pri nas, da ji ni para, rešimo svojo dolžnost s tem, da jih vpišemo vsaj 30 za 30-letnico.

Vročina je minila, mraza pa ne bo še tako hitro. "Kenanje" je tudi minulo, zato bi pa bilo pričakovati, da se člani udeležijo društvenih sej vsako drugo soboto zvečer v mesecu. Pri vseh naših lokalnih organizacijah je opaziti poznejše čase, da se se udeležujejo po večini ženske. Pri vseh drugih prilikah pokažejo samo ženske, da niso tako trudne po težkem dnevnem delu, da ne bi mogle izpod strehe.

Pri klubih imamo zabave po sejah, "kino", za spremembo "bingo" in karte. Ko naši moški še niso bili tako strahansko trudni, smo imeli tudi ples. Sedaj so pa še muzikantje tako trudni, da ni nič z njimi. Pravijo "Man's work is from sun to sun, but woman's work is never done." In vendar smo ženske tiste, ki buljimo ob 11. uri v tiste številke, ki jim pravimo "kino", vsaka z živahnim upanjem v srce, da se tista sreča obrne k njej, pa če je tudi "prize" večsah vreden samo 10c. Med tem

pa naše slabše polovice na vse pretege dreto vlečejo doma. Seveda tisti, ki delajo, so izvezli.

Me ženske smo prepričane, če bi mlada dekleta prihajala na sejo, da bi naši moški napolnili dvorano in bi ženske sedele na stopnicah. Verjamemo, da je delo naših moških težje, kot je bilo pred leti, ampak enkrat na mesec priti na sejo ne bi nikogar spravilo s sveta, najmanj pa našega žilavega in trdnega Slovenca.

Naše zadnje seje, katere je bila bolj kilavo obiskana, se je udeležil tudi Edward Tomaic iz Walsenburga. Zanimivo je opisal našo SANSa v Clevelandu in glavnega odbora jednote v Chicagu. Louisa Korošcu še je nekaj zamerilo ta večer, da se ni niti oglašil. Po navadi ve precej stvari. V poteku seje stno se večsah malo vznemirili, a vse se je lepo razrešilo mirnim potom.

Kako leto nazaj je naša mastna poulična družba nastavila bus, kateri vozi iz mesta čez Grove na Bessemer in nazaj. Na tem busu se med drugimi vozijo tudi naša slovenska dekleta v celih tropah na delo, zvečer pa na zabavo. Sprevodnik je vedno mlad fant. Najbrže so se očetje pri družbi domislili, če bi bil sprevodnik starejši, se lahko pripeti, da ne bi bilo nazaj ne vozila, ne moža.

Vprašanje gasolina bi bilo rešeno, kar se sej tiče, če bi se člani poslužili tega omnilbustna in se pripeljali za 7c do svojega cilja. Že sama vožnja je vredna in te majhnih stroškov, kaj šele zavest, da smo brez skrbi, da ne utonemo v morju pozabljenosti.

Rose Radovich.

Smrti tajnika društva 271

Gary, Ind.—Dne 14. septembra je umrl tajnik našega društva 271 SNPJ brat Steve Heinel. Umrl je po kratki boleznii in na posledicah operacije na žolčnih kamnih. Pokopan je bil civilno 16. septembra na pokopališču Park Hill. Bil je član več društev. V imenu društva Nove svobode 271 se je od njega poslovil ob odprtem grobu društveni predsednik John Valetic.

Pokojni brat Heinel je bil rojen leta 1891 v Vočinu, Slavonija, Jugoslavija in ob smrti star 52 let. Bil je eden pionirjev in ustanoviteljev društva 271 SNPJ in bil vsa to dobo zelo aktiven; nad 20 let je bil društveni predsednik in zadnji dve leti tajnik. Naše društvo ga bo pogrešalo. Tukaj zapuša člene Mary, v starem kraju pa starše in druge sorodnike.

Pokojni brat Heinel je bil človek naprednega mišljenja in je povsod sodeloval za ljudaki napredek v raznih organizacijah, čijih član je bil do svoje smrti. V naši koloniji je bil zelo upoštevan, kar se je včelo tudi, ko je ležal na mrtvaškem odru in na dan pogreba. Naj mu bo blag spomin, njegovi ženi pa naše sožalje!

Članstvu našega društva ob enem tudi naznanjam, da je bila na njegovo mesto izvoljena za tajnico njegova žena Mary Heinel, 3855 Connecticut st. V vseh društvenih zadevah se obracajte na njen naslov.

John Valetic, predsednik.

Postv stariem

Chicago, Ill.—Vročii poletni dnevi so minili in nastopila je jesen, z njo pa tudi doba za večje društvene aktivnosti. Nastopila je doba tudi za večje aktivnosti mladinskih krožkov SNPJ, zato se bo vršila prihodnjo soboto ali 25. sept. prva seja mladinskega krožka št. 26 za to sezono, na kar se stari otrok, včlanjenih v čikaških društvih, posebno opozarjajo.

Vodstvo krožka se je zavzelo, da mora naša mladina biti v njem ne le živo aktivna, temveč da bo krožek št. 26 postal tudi eden najboljših. In da bo to mogoče doseči, je treba več kot samo izdelovanje načrtov in nadzorovanje programov in prireditev ter dobre volje voditeljev. Vse to je dobro in potrebno, toda brez sodelovanja staršev ne

zaleže dovolj. Zato se vodstvo krožka obrača do staršev s tem posebnim pozivom. Potrebno je, da se tudi vi, bratje in sestre, zanimate in zavzimate za stvari! Potrebno je predvsem, da daste svoje otroke vpisati, potem pa skrbite, da se bodo udeleževali sej in drugih krožkovih aktivnosti. Potrebno je, da večkrat sprašujete otroke, kaj se uče in da se od časa do časa sami prepričate, kaj se v krožku godi, ter sami dajete stvari pobudo z dobrimi nasveti, novimi idejami itd.

Za to sezono so v načrtu razne lepe stvari; marsikaj, kar do sedaj še ni bilo. V teku so priprave za poučne razprave, izobraževalne in družabne ture, izdelovanje predmetov, ki se bodo razstavili na bazarju krožka prihodnjo pomlad ter mnogo drugih reči. Deklice si žele svoj klub v področju krožka in takisto dečki in jih bodo lahko imeli. Z uvajanjem in sodelovanjem pri prireditvah in aktivnostih, bodisi v odsekih ali posamezno, se vceplja otrokom veselje do podjetnosti, ki je potrebna za kaj vreden uspeh slehernega človeškega napora. Krožek nudi otrokom prilichnost do samozdravja v mnogih ozirih, službi zdravi sprostitvi za družabne sestanke in predvsem jih uči medsebojne kooperacije ter kako se da lepo in prijateljsko izhajati drug z drugim.

Vodstvo krožka zmeraj poskuša storiti svoje najbolje ter tako sporazumno delovati z društvi in vi stari otrok, ki tvorite ta društva, nam lahko veliko pomagate s tem, da se obogatite, da bodo vaši otroci člani krožka ter aktivno v njem sodelovali. Pošljite jih v dvorano SNPJ prihodnjo soboto dopoldne in če mogoče pridite tudi vi zraven!

Ann Sannemann.

Društvene priredbe

Veselic društva 259 Meadow Land, Pa.—S prihodom hladnejšega vremena so člani našega društva 269 SNPJ sklenili, da zopet priredimo plesno zabavo. Vršila se bo v soboto zvečer, 2. oktobra v Bear's halli. Zadnja veselica je bila zelo uspešna in ako bo vsak član kooperiral, bo ta še večji uspeh. Del dobička te veselice bo šel za jugoslovanski relief. Vsota bo določena na prihodnji seji, ki se vrši 10. oktobra.

Zelo me veseli, da so člani tukajšnjih društev pričeli z akcijo za zgraditev lastnega doma. Torej ko bomo imeli priredbe v bodoče, bo šel prebitok teh veselic v sklad za zgradnjo Slovenskega narodnega doma v naši naselbini. Vsi člani in vsa sosednja društva so torej vabljena na našo prihodnjo veselico. Na svidenje 2. oktobra zvečer v Bear's halli. Igral bo orkester Lesa Faulksa. Stella Murn, tajnica.

Ali želite videti svoje rojstne kraje?

Chicago, Ill.—"Gotovo," bo vsakdo rekel, "zakaj pa ne, ako bi le bilo mogoče." Ničče ne bi oporekali, ako bi mu bila dana prilika.

In tako priliko boste imeli v nedeljo, 10. oktobra, popoldne na proslavi štiridesetletnice društva "Slavije". Kajti glavna točka vzporeda bo popolnoma na novo prirujen film (živa slika) iz naše stare domovine, film, ki še ni bil v javnosti nikdar predvajan in na priredbi društva Slavije bo prvič.

Bilo je že precej filmov (moving pictures) o naši stari domovini predvajanih v zadnjih letih, toda tako popolnega in umetno završenega še ni bilo kot bo na priredbi društva Slavije. Filma je dovolj za dve uri. Med predvajanjem filma bodo igrani krasni godbeni komadi, t. j. ves film bo predvajan s spremljanjem krasne godbe: valčki, polke, koračnice in razni drugi godbeni komadi.

V splošnem bo samo ta del programa nekaj izrednega, bo izreden užitek za vse udeležence proti tako majhni vstopnini 50c. Poleg tega bo nastop moškega pevskega zbora Franceta Prešerna, zbora, ki je izredno priljubljen med vsemi čikaškimi Slovenci; poleg celotnega zbora bo tudi duet zapel nekaj "naših domačih" in nas tako popeljal v

Na agitaciji za mladinski oddelek SNPJ

URŠULA AMBROŽIČ, članica društva 130 SNPJ, Eveleth, Minn., in gl. podpredsednica 5. distrikta, se je zadnji teden pridružila tekmi za nove člane v kampanji mladinskega oddelka ob tridesetletnici tega oddelka naše jednote. Takoj ob prijavi je poslala imena sedmerih novih članov. Čestitke in obilo srečel

duhu v naša mladinska in dekliska leta, ko smo "na vas hodili, pevali in ukali".

Sedaj, ko naša stara domovina ječi pod kruto nacijsko peto, se marsikateri izmed nas spominj svojskega starega kraja, želi ga videti, želi slišati krasne slovenske popevke in prepričan sem, da je vsakemu težko pri srcu, ko čita poročila, kako divjasko naciji in fašisti postopajo z našimi dragimi. V sled tega je društvo Slavija sklenilo, da nas ob priliki proslave 40-letnice vsaj v duhu popelje v kraje, kjer smo bili rojeni, s tem, da vidimo vsaj film (slike) in poslušamo krasno domače petje. Društvo Slavija je prepričano, da se boste odzvali vsi, ker priredba je za vas vse, ki še niste popolnoma pozabili rojstnega kraja, ki še vedno ljubite krasno slovensko pesem. Žal ne bo nikomur! In komu je še sploh bilo kdaj žal, da se je udeležil Slavijinih priredb, ker vse so bile izredno dobro obiskane, in sicer radi tega, ker je dejstvo, da je bila vsaka priredba Slavije vredna dvakratne vstopnine.—Torej na svidenje v nedeljo popoldne, 10. oktobra, v dvorani SNPJ.—Vstopnice dobičte pri članih Slavije ali pa pri br. tajniku Antonu Trojnarju—cena je samo 50c.—Za odobro Peter Bernik, zapisnikar.

Peter Bernik, zapisnikar.

Društvene vesti

West Allis, Wis.—Članstvu društva 104 SNPJ naznanjam, da bom pobiral asesment na mojem starem domu, 1228 S. 63 st., do sobote popoldne, 25. septembra, ob ponedeljka naprej, 27. septembra, pa na mojem novem domu, 954 S. 58 st., kamor se preselim. Torej gledjte, da ne boste zaostali z asesmentom in plačajte v pravem času. Če tega ne storite, tudi jaz ne morem poslati asesmenta v glavni urad v pravem času, dasi v slučaju boleznii vsi zahtevate bolniško podporo ob času.

Kar se dela tiče pri nas, sedaj dela vse, staro in mlado, moški in ženske. Ampak draginja je velika in prav tako davki, toda nič zato, samo da zrušimo Hitlerja in njegovo gango.

Joseph F. Turk, tajnik.

Clinton, Ind.—Ker pri društvu Studenček pod Skalo SNPJ nam ni bilo mogoče prirediti piknika in 30-letnice na Labor day, smo na seji 12. septembra oddali vojni bond. Srečna je bila Mrs. Mary Stupar iz Chicaga. Zahvaljujemo se vsem, ki so darovali za našo 30-letnico in ti so sledeči:

Mr. in Mrs. Oblak iz Milwaukeeja, Mr. in Mrs. Gračner, Kristina Moseley, mr. in Mrs. Zupančič, vsi iz Chicaga. Brat Zupančič je bil ustanovitelj našega društva, njegova žena pa je bila dolgoletna predsednica našega društva, za katerega je tudi veliko storila. Člani se tudi lepo zahvaljujemo bivši tajnici sestri Rom, ker je prodala največ listkov za vojni bond. S tem smo zopet zvišali našo blagajno.

Opominjam člane, da mora biti asesment plačan do zadnjega v mesecu, kajti do petega mora biti že v glavnem uradu.

Naj še omenim naše dopisnike. Sestra Krainz iz Detroita

piše lepe dopise, kakor tudi Frank Barbič iz Clevelanda in Frank Fink iz Herminieja, Pa. Najprvo preberem Domače vesti, potem pa takoj na drugo stran nad dopise. Barbičeve in Finkove včasih po dvakrat preberem in se velikokrat nasmejem do solz. Mož pravi, če se spet jokam, jaz pa mu odvrnem, da se zopet smejem. No, humor nikomur ne škoduje.

Frances Hudomal, predsednica.

Warren, O.—Člani in članice društva 321 SNPJ naj vzamejo na znanje, da je bilo na zadnji seji sklenjeno, da se od sedaj na prejšnjem asesment le na društvenih sejah, ne več 26. mesecu in v dvorani. Ta sklep je bil storjen iz razloga, ker nam je bil prostor odpovedan, da bi ga rabili dvakrat na mesec. Torej ste prošeni, da upoštevate to. Kdor ne plača na seji, mi prinese na dom pravočasno, da ne bo nihče suspendiran. Zapomnite si, da v bodoče odpade tudi tista stara navada, češ, "bo že tajnik založil..." Prosim, upoštevajte to.

J. Jež, tajnik.

Kemmerer, Wyo.—Radi odsotnosti tajnika se je seja našega društva 267 SNPJ vršila 19. septembra, namesto 12. Najvažnejše pred nami je sedaj kampanja 30-letnice mladinskega oddelka. Torej člani, skušajte pridobiti kakšnega novega člana v ta oddelek naši dobri materi SNPJ.

Tudi ne pozabimo naših trpečih in na smrt mučenih bratov in sester v starem kraju. Pomagajmo vsak po svoji moči skozi postojanko 40 SANSa, kajti kdor drugi jim bo pomagal, če jim ne bomo mi ameriški Slovenci. Oči vseh v starem kraju so obrnjene na nas s prošnjo: Pomagaj brat, pomagaj sestra!

Nekaterim širom Amerike ni po volji delo uradnikov SANSa, čeprav so bili izvoljeni na kongresu v Clevelandu in tudi pošteno delujejo za naš narod v stari domovini. Pomagajmo jim vsi skupaj. Pregovor pravi, da je veliko poklicanih pa malo izvoljenih. Tako tudi vsi ne moremo biti izvoljeni v urade, po magamo pa lahko vsi. Ampak ravno tukaj se kaže ona naša stara bolezen—nevoščljivost. Zakaj bi se ne iznebili te nadutosti in skupno delovali za naš umirajoči narod onkraj morja?

Vse one, ki nočejo z nami delovati, prosimo, naj ne mečejo polen pod nogo našim voditeljem v pogubo SANSu in narodu v stari domovini. Pustite jih v miru, da lahko vrše svoje humanitarno delo za rešitev tvojega in mojega brata. Pomagajmo, kar se rešiti da, kajti ura je že blizu 12. Proč z nevoščljivostjo in zavistjo pa bo boljše za vse skupaj in tudi bomo bolj spoštovani.

Kupujmo sedaj tudi vojne bonde naše nove domovine in pokažimo, da smo lojalni državljani in za čim hitrejšo rešitev zaslužjenih narodov. Brez irtvetni zmage. (Prišlo prepozno za pravočasno objavo za sejo—ured.)

Anton Tratnik, tajnik.

Johnstown, Pa.—Pozivam vse člane društva Mirni dom 448 SNPJ, da se gotovo udeležijo prihodnje seje 3. oktobra ob treh popoldne. Seja bo važna za vse člane, zato je potrebno, da ste vsi navzoči. Večina naših članov, ki se zanimajo za društvo, imajo dobro idejo, da bi se naše društvo združilo z društvom št. 3. Kolikor je meni znano, bi nas omenjeno društvo rado sprejelo.

Kot tajniku so mi razmere pri našem društvu najbolj znane in jaz sem za združitve. Tukaj ne bom navajal, zakaj je združitve potrebna. Vsakega člana je dolžnost, da se udeleži seje in tam izve, kako društvo obstoji. Torej pridite vsi na sejo, kajti kar bomo sklenili, to bo veljavno za vse, pa če je navzoč samo kvorum.

Louis Stefanich, tajnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Radi nakopčenja materiala je moralo iz te številke Prosvete izostati več stvari, ki bodo deloma objavljene v dnevniku in deloma prihodnji teden.

Vložite svoje prihranke v ameriške vojnohranilne bonde in pomagajte k porazu Hitlerja in japonskih militarističnih čet!

GLAVNI ODBOR

- Glavni odbor: Vincent Cankar, gl. predsednik; F. A. Vider, gl. tajnik; Miro G. Kuhel, gl. blagajnik; ...

Seja 10. avgusta 1943
Predsednik odpre sejo gl. izvršnega odseka SNPJ ob enajsti uri dopoldne. Navzoči so bratje Cankar, Kuhel, Gradisek, Vrhovnik, Godina in Molek.

Br. Vrhovnik je izvoljen za zapisničarja. Prečitani in sprejeti so zapisniki izvršne seje z dne 21. julija.

Predsednik poroča, da je bil malo prej obveščen, da se gl. tajnik Vider nahaja v bolnišnici, kamor je bil danes odšel radi poškodbe na nogi, ter da bo moral tam ostati najbrž nekaj tednov. — Se vzame na znanje.

Nadalje poroča br. predsednik o nenadni smrti gl. pomožnega tajnika Russa, katerega so našli danes jutraj mrtvega v postelji. K temu dodaj br. Kuhel, kako se je — kot po navadi vsako jutro gredeč na delo — tudi danes ustavil pri njegovi hiši in ga klical ter kako se je nato dogledal, da je smrt nastopila najbrž že ponoči in da domači do tedaj sploh niso vedeli za to.

Poročilo se vzame na znanje in sklenjeno je, da gl. predsednik naroči yenev v imenu jednote ter vozila, da se bodo gl. dobri delci udeležili pogreba in poskrbi vse drugo potrebno. V zvezi s tem je tudi razprava, da je SNPJ dvorana na razpolago, kjer bi lahko ležalo truplo pokojnega, kakor je to bilo v slučaju smrti drugih gl. odbornikov.

Sklenjeno je v zvezi s tem nadalje, da gl. predsednik takoj obvesti br. Johna Klancharja v Pueblo, Colo., ki je bil na zadnji konvenciji izvoljen za namestnika gl. pomožnemu tajniku, da je Rus umrl in da je s tem mesto gl. pomožnega tajnika izpraznjeno, ter da nam takoj sporoči, dali bo prevzel to službo ali ne.

Prečitano je pismo iz vladnega urada War Department Service, v katerem pravijo, da so izvedeli, da ima SNPJ razne filme, ki kažejo pokrajine v starem kraju in vprašajo, če bi jim filme posodili za poučne vojne svrhe. — Sklenjeno, da se jim sporoči, kaj imamo in da so naši filmi vladinim organom v take svrhe drage volje na razpolago.

Preloženo je pismo federacije društev v Chicagu, v katerem poroča o pripravah za slavnost dneva SNPJ in 30-letnice mladinskega oddelka 4. in 5. septembra ter da žele, da gl. izvršni odsek določi govornika in dovolj običajno denarno podporo za take prireditve. Poročajo tudi, da so dobili obvestilo od federacije v Milwaukee, da se bo udeležil njih mladinski krožek ter sodeloval pri programu; istokrog krožek iz Waukegana. — Sklenjeno, da se dovoli običajna vsota kot subvencija za financiranje te prireditve ter da gl. predsednik govori na slavnosti.

Nato se sklepa o prošnjah za izredno podporo in odobrene so kot sledi:
230—Tony Ivandelovich \$25.00
583—Walter Obriah 15.00
634—Antoinette Grohskop 15.00
754—Louis Machek 25.00
Br. tajnik bolniškega oddelka predloži prošnjo br. Mika Stifurja od društva št. 474, ki želi odpravino iz bolniškega sklada. Vrhovni zdravnik je že pregledal listine in priporoča, da se mu izplača. — Odobreno.

Nadalje je odobrena prošnja za odpravino iz bolniškega sklada br. Ant. Božiču od ravno istega društva.

Br. ravnatelj mladine predloži prošnjo društva št. 325, Gowanda, N. Y., da se dovoli nekoliko denarne podpore za aktivnosti njih mladinskega krožka. Priporoča \$25.00, kar se odobri.

Nato predloži načrt za mladinsko kampanjo, kar mu je bilo naročeno že na eni prejšnjih sej. Po prečitani in v nekoliko spremembah je sklenjeno, da se načrt predloži gl. skupnemu gl. odboru, ki se ima te dni zbrati k polletnemu zborovanju. Društvo št. 580, ki posluje v Brooklynu, N. Y., poroča, da bo 21. novembra priredilo slavnost 30-letnice mladinskega oddelka in 5-letnice mladinskih krožkov, kakor tudi prvo obletnico postoja svojega mladinskega krožka ter prosil, da se jim pošlje br. Vrhovnika kot govornika za to slavnost, ki naj zaseda predvaja enotne slike. Odbor smatra, da je potrebno, da se to stvar podpre kljub neugodnim razmeram ter sklone, da se društvu sporoči, da jim bomo poskušali po možnosti ustreči.

Nato se razpravlja o vprašanju zapisničarja za zborovanje gl. odbora. Sklenjeno je, da se to poveri br. Petru Berniku.

Nato se na kratko razpravlja o mladinski kampanji, ki je razpisana za 30-letnico mladinskega oddelka za to-jesen in sklenjeno je, da se odobren načrt z vsemi določbami takoj priobči v Prosveti, kar vključuje tudi, da se, treba vse zahteve za nagrade prijaviti do 31. maja 1944.

Predsednik poroča, da je zapisnik zadnje seje gl. odbora končan, ki se bo čital na izredni seji v torek, 17. avgusta; ob 7. zvečer ter poziva, da se vsi udeležijo.

Nato se razpravlja o operacijskih zadevah in prošnjah za izredno podporo, kakor so na priporočilo gl. zdravnik odobrene, kakor sledi:
5—Eva Yankovich, izr. pod \$15.00
333—Agnes Kandare, " 10.00
492—Angelina Paver, " 25.00
518—Lena Frpich, operacija... 80.00
780—Jennie Kleivshier, izred. podpora 25.00
Zaključek seje ob 3.30 pop.

Seja 25. avgusta 1943

Predsednik odpre sejo ob 1. pop. Navzoči so bratje Cankar, Kuhel, Gradisek, Vrhovnik in Godina. Br. Vider se nahaja v bolnišnici, br. Molek pa radi počitnic pomožnega urednika in nujnega dela v uredništvu ne more prisostvovati.

Predloženo in sprejeta sta zapisnika izvršnih sej z dne 10. in 16. avgusta 1943.
Razpravlja se o operacijski zadevi br. Matije Junko od društva št. 300, Braddock, Pa. Sklenjeno, da se izplača vsota \$50.00.

Br. tajnik bolniškega oddelka predloži vprašanje o porodnem skladau O. Gre za izplačitev kredita otroku v vsoti \$50.00, ki ga je zadržal trdi pozne prijave. — Po prebrani razpravi je sklenjeno, da se nakake, ako so otroka dali vpisati toliko ob času, da bo lahko s 1. avgustom sprejet v jednoto.

Prečitano je pismo br. Jos. Durina, ki v imenu podružnice št. 35 JPO-SS v Clevelandu, O., poroča o nameravani prireditvi za pomoč revnim v starem kraju ter prosil za enotno oglas v programni knjižici, ki jo bodo izdali ob tej priliki. — Dovoljen oglas za \$10.00.

Prečitano je pismo tajnika federacije društev v Milwaukee, ki želi pojasniti, zakaj se zahteva, da morajo tajniki poslati asessment za mladinski oddelk posebej. Sklenjeno, da jim predsednik sporoči razloge in da je to iz praktičnih razlogov pri nas v veljavi že dolga leta ter zakaj ni priporočljivo spreminjati.

Br. upravnik Prosvete poroča, da je zopet zvišana cena tiskovnemu papirju ter da je kljub visoki ceni težko dobiti papir boljše kakovosti. Mnenje odseka je, da je potrebno imeti dovolj veliko zalogo kljub draginji in drugim sličnim težkotam in upravniku je naročeno, da za to skrbi.

Nato so predložene še razne prošnje in odobrene so kot sledi:

- PROŠNJE ZA POSOJLO ASESSMENTA
Applications for Loan for Assessment
Dr. št. Lodge No. 2—Joseph Vogrinc za eno leto.
30—Ferdinand Krempush za tri mesece.
53—John Gorjup za šest mesecev.
55—Valentin Katic za tri mesece.
205—Karl Kopymeyer za tri mesece.
220—Matt Kutnar in John Novak, vsak za tri mesece.
222—John Miklavcic za šest mesecev.
280—Anton Oswald za šest mesecev.
306—Johanna Jurac za tri mesece.

PROŠNJE ZA IZREDNO PODPORO
Applications for Special Benefit
Dr. št. Lodge No. 1—Frank Jurca \$35.00.
3—Mike Vranjic \$25.00.
14—Frank Polich \$10.00.
16—Frank Rahsel asessment za šest mesecev.
24—Albin Kline \$25.00, Annie Kline in John Povbe, vsak za tri mesece asessment.
65—Frank Oskorn asessment za tri mesece.
80—Blaz Mihajlevich asessment za šest mesecev.
88—John G. Kink \$30.00, Frank Zagoda \$30.00.
89—Lawrence Kavcic \$30.00, Jakob Rupnik \$25.00.
100—Joseph Vidervol asessment za tri mesece.
122—Anton Šturk \$20.00, Frank Štrancar \$30.00.
137—Katerine Jevc \$25.00.
145—Frank Strazilar asessment za tri mesece.

- 176—Nace Zlemberger \$25.00.
201—John Završnik \$10.00, Frank Kemperle \$10.00.
204—Stanko Markovich asessment šest mesecev.
220—Caroline Strukelj \$20.00, Tekla Durkiewicz \$20.00.
235—Louis in Helena Hostar asessment za tri mesece.
279—Anton Dolenc asessment za tri mesece.
290—Anton in Mary Vidrich asessment za tri mesece.
292—John Zalec asessment za šest mesecev.
371—Edward Oman \$20.
387—Frank Kordiah asessment za šest mesecev.
447—Frank Porenta asessment za tri mesece.
570—John Volk asessment za tri mesece.
728—Amelia Kaluza \$10.00.
Zaključek seje ob 3. pop.
V. Cankar, predsednik.
Michael Vrhovnik, zapisničar.

MEMBERSHIP CHANGES
August, 1943

- Dr. št. Lodge No. 6 Črtana: Ann Gerblus, e. 104487. Črtana zopet sprejeta: Blanche J. Chabanel, e. 80800.
16 Črtana zopet sprejeta: John Androna, e. 37713; Frances Dean, e. 90497.
17 Umrla: Marija Janar, e. 9082.
18 Črtana zopet sprejeta: Blas Petan, e. 110990; Mary Petan, e. 110672.
19 Črtana: Anina May Miklos, e. 100964.
23 Umrla: Louisa Fiesek, e. 101870.
29 Črtana zopet sprejeta: Roy Carrico Jr., e. 111897.
33 Črtana: Anna Nelko, e. 91483. Umrla: Josip Pelc, e. 1207.
38 Črtana: Joseph Ramus, e. 117042. Umrla: Louis Golobich, e. 89142. Črtana zopet sprejeta: Charles Gerber, e. 117089.
40 Umrla: Ignac Šnidr, e. 3236.
44 Umrla: Anton Logar, e. 112633.
48 Črtana zopet sprejeta: Jeanne Grubec, e. 88080.
53 Odstopila: Helen Prinic, e. 97623.
54 Umrla: Joseph Paulin, e. 112015.
59 Umrla: Frank Rakovec, e. 20883.
64 Črtana: Pauline Percha, e. 102890.
65 Črtana: Magdalena Krocich, e. 91906. Umrla: Karel Krocich, e. 99440.
67 Umrla: Joseph Lipinski, e. 33333.
68 Črtana: Angelina Bartolich, e. 82204.
91 Črtana zopet sprejeta: Mary Shragal, e. 89734.
92 Umrla: Joseph Helen, e. 12630.
97 Umrla: Josephine Ivanic, e. 12018.
98 Odstopila: Jerry Dolche, e. 101109.
100 Črtana: Carl Berger, e. 115674; Louis Twardy, e. 103390.
102 Umrla: Lucija Jurca, e. 10103.
105 Črtana: Jesse F. Little, e. 111809. Črtana zopet sprejeta: Gisella Slavye, e. 111178.
107 Črtana: Mary Novakovich, e. 81259.
110 Črtana: Louis Milanovich, e. 91308.
111 Črtana: Josephine Kuhar, e. 47247.
115 Črtana: Amelia Stogla, e. 102548.
117 Umrla: John Kuznik, e. 113723.
120 Črtana zopet sprejeta: Joseph Stradog, e. 115899.
124 Umrla: Apolina Laurich, e. 96890. Črtana zopet sprejeta: Charles J. Stradog, e. 96890.
126 Umrla: Margaret Johnson, e. 100201.
131 Črtana: Ruby Thammavit, e. 109004.
132 Črtana: Lillian Cuhly, e. 92969.
134 Črtana: Joe Tomich, e. 90820.
137 Umrla: Marija Šebentik, e. 10551.
138 Umrla: Katerina Radalic, e. 10668.
142 Črtana: Anthony Skubice, e. 11573.
144 Umrla: Louis Juracich, e. 114810.
172 Umrla: Anton Štafar, e. 32544.
178 Črtana: Peter Gostovitch, e. 104478.
209 Umrla: Leopold Krul, e. 114234; Leopold Kocivar, e. 29521.
211 Umrla: Valentin Bezek, e. 16812.
214 Umrla: John Omen, e. 3052.
216 Umrla: Michael Najec, e. 32448.
226 Črtana: Joseph F. Tass, e. 105043.
230 Umrla: Steve Tomich, e. 60008.
240 Umrla: Joseph Kovatek, e. 30173. Črtana zopet sprejeta: Mary Pincolic, e. 90247.
241 Črtana: Louis Modic, e. 10449.
242 Umrla: Steve Hrubij, e. 100984.
267 Črtana: Gordon Corde, e. 90323.
268 Črtana: Virginia McFarland, e. 90361.
289 Črtana zopet sprejeta: Walter Starvic, e. 97518.
295 Črtana zopet sprejeta: Michael A. Capro, e. 110964.
297 Črtana zopet sprejeta: Albert Peryalet, e. 100595; Arthur Peryalet, e. 102323.
298 Umrla: John Mlakar, e. 2084.
319 Umrla: John Smith, e. 60409; Joseph Tomšic, e. 12070.
321 Črtana zopet sprejeta: Frank Šabotin, e. 90555.
326 Umrla: Frances Jeral, e. 43854.
344 Črtana: Mary Cass, e. 40060; Annie Schmidt, e. 47290. Črtana zopet sprejeta: Joseph Demkar, e. 7213; Steve German, e. 67328; Alouise Posenel, e. 93962.
347 Črtana zopet sprejeta: John J. Odorovic, e. 90259.
348 Umrla: John Gracior, e. 112222.
380 Črtana: Anna Miller, e. 40035; George Spengler, e. 72458.
389 Umrla: George Boko, e. 81790.
427 Črtana zopet sprejeta: Felix Othvani, e. 67427.
434 Umrla: Marija Gajeta, e. 17950.
442 Umrla: Johanna Gasser, e. 30229.
480 Črtana: George L. Bruketica, e. 65264.
490 Umrla: William Rus, e. 110748.
521 Črtana zopet sprejeta: Pauline Buckley, e. 27208.
529 Črtana zopet sprejeta: Osman Premiljovic, e. 90221.
535 Črtana zopet sprejeta: John Holtan, e. 91737.
538 Črtana: Bernice Alm, e. 94603; Rudolph Andreas, e. 90790; Rose Hobin, e. 90094; Ann Beniger, e. 102000; Fred Diviak, e. 90790; Mary Hecker, e. 81643; Richard Reichert, e. 94142; Frances D. Swoboda, e. 90828; Kathryn E. Zaveršnik, e. 94294; Jacob Steinbach, e. 101804; Ted Sivy, e. 90802; John C. Tetteca, e. 77230; Joseph Sajovic, e. 70874; Rudy Longo, e. 93426; Leonard Kratt, e. 105726; Alphonse Cartier, e. 90739; Math Arbanas, e. 79342. Črtana zopet sprejeta: Anna Ales, e. 102621; Joseph E. Pavol, e. 105077; Ann Sannemann, e. 90800; Robert Sannemann, e. 90813; Anton J. Traupush, e. 60010; Joseph D. Vrecheck, e. 101510; Joe Yemlich, e. 80023; Frank Zasadil, e. 80804; Ludovick Zorc, e. 92079.
544 Črtana: Pauline Deane, e. 102823. Umrla: Emma Dodich, e. 90939; Kathleen Zaveršnik, e. 90897.
575 Črtana: Erna Gorste, e. 90366. Umrla: Magdalena Klemenc, e. 40123.
580 Umrla: Antonija Rudin, e. 30229.
584 Črtana: Matilda Kukon, e. 91147. Črtana zopet sprejeta: William J. Krizkovic, e. 94512; Theresa A. Oshik, e. 101390.
589 Umrla: Frank Strie, e. 82827.
593 Črtana: Olga Kriach, e. 90732.
594 Črtana: Helen Gersick, e. 102991.
612 Črtana: Mary Cernos, e. 94660.
615 Črtana: William Gasser, e. 90877.
616 Črtana zopet sprejeta: John Juracich, e. 90790.
618 Črtana: Martin Medich, e. 90970. Črtana zopet sprejeta: Matt Bujan, e. 70942.
621 Črtana: Ludy Venetic, e. 101154; Anelia Venetic, e. 116150.

Glavni odbor je na svoji polletni seji v avgustu tega leta sprejel izjavo, v kateri se nalaga odgovornemu uredniku jednotlivih publikacij več tolerance napram dopisnikom, katerih dopisi so simpatični Sovjetski Rusiji, in dá naj tudi urednik v svojih člankih zavzema enako stališče napram Rusiji, kakor do partizanov v Jugoslaviji.

V zapisniku glavnega odbora, priobčenem v uradnem glasilu dne 15. septembra, stoji izjava glavnega odbora in v isti izdaji ima tudi urednik svojo izjavo ali odgovor gl. odboru in sicer v obeh jezikih. Urednik v svoji izjavi ponavlja svoje običajno stališče, češ, da se drži in upošteva določbe resolucije, sprejete na 12. redni konvenciji SNPJ in trdi, da je večina glavnega odbora, ki je glasovala za predloženo izjavo, ignorirala zadevno resolucijo, sprejeto na zadnji konvenciji.

Izjava glavnega odbora je kratka, toda pomanjkljiva; morala bi biti boljše utemeljena, tako namreč, da bi se je ne moglo napačno tolmačiti, ne že toliko radi naše ali slovenske, kolikor radi ameriške javnosti. Ne smeli bi omalovaževati dejstva, da je v tej zadevi vedno mnogo politično in gospodarsko vplivnih osebnosti, ki Sovjetsko Rusijo ne le mrzijo, ampak naravnost sovražijo. Vsled tega bi bilo vsekakor potrebno posvetiti več pažnje in previdnosti izjavi, za katero je končno organizacija odgovorna.

Obratno je pa tudi zagovor br. urednika nepremišljen, posebno v odstavku, ko pravi, da izjava večine gl. odbora "na široko odpira vrata—komunistom in njihovim sopotnikom, da lahko izrabljajo Prosveto za svojo propagando in v interesu, ne Rusije, temveč sovjetske diktature." Ta izjava od strani gl. urednika lahko povzroči moralno škodo organizaciji v krogih, ki nas ne poznajo, ker daje povod za sumnjo, da je v naši jednoti in med dopisniki Prosvete mnogo komunistov, kar pa ne odgovarja dejstvu. Kolikor se je dopisnikov do sedaj simpatično izrazilo napram Sovjetski Rusiji v svojih dopisih, bi se o njih skoro brez skrbi lahko reklo, da nобeden teh ne spada v komunistično stranko.

Kadar se podajajo važne izjave ali protizjave od strani posameznih ali skupnih gl. odbornikov jednote, je potrebno posebne previdnosti, da je izjava sestavljena tako, da ne more na ta ali drugi način škoditi skupnim interesom članstva. Skupni interesi organizacije morajo biti vedno nad interesi posameznika, pa če ravno je včasih treba žrtvovanja. Pazimo, da se ne prične podirati, kar smo v štiridesetih letih zgradili!

Se nekaj. — Ker mi sami, t. j. članstvo SNPJ, ne moremo doseči niti sloge med Hrvati in Srbi tukaj, bomo še toliko manj rešili jugoslovansko ali svetovno vprašanje. Pomagajmo po naših skromnih močeh akciji, katero je zavzel SANS, toda toliko, da ne trpijo interesi organizacije, ter da ne zanemarjamo dela, katerega nam je članstvo poverilo, pa bomo storili dobro delo za obe strani. (Pisec teh vratic vsled nezgode, kot že znano, ni bil navzoč na seji gl. odbora.)

- 637 Umrla: Mary Kool, e. 111068.
645 Črtana zopet sprejeta: Meda Cole, e. 104644.
660 Črtana: Olga Twishan, e. 67783. Črtana zopet sprejeta: Miroslav Pecman, e. 94807.
680 Črtana: David Bonnie, e. 100604. Umrla: Justine Krulic, e. 82023.
689 Črtana: Joe Blandich, e. 93097.
700 Črtana zopet sprejeta: Ruth Jehnmauch, e. 104280.
711 Črtana zopet sprejeta: Harold Stipeich, e. 100944.
718 Črtana: Edward J. Gonta, e. 72893.
719 Črtana: Theresa Krulic, e. 82023.
719 Črtana: Miroslav Stimec, e. 97204.
726 Črtana: Joseph Klancor, e. 65572.
748 Črtana: Anna Graehan, e. 70194; Mary Graehan, e. 62897.
747 Črtana: Alina Potisk, e. 100236; John Potisk, e. 30794; Mary Potisk, e. 92693. Črtana zopet sprejeta: Edward Bergles, e. 100481.
753 Črtana: Hubert Campeau, e. 90834; Josephine Campeau, e. 95440.
F. A. VIDER, gl. tajnik.

Kupite vojnohranilni bondi

Federacije SNPJ

Zapisnik clevelandске federacije
Cleveland.—Seja clevelandске federacije društev SNPJ se je vršila 28. avgusta. Predsednik Matt Petrovich jo odpre ob 8:15 zvečer.

Poročila urednikov: Brat Petrovich poroča, da so še nadalje razpravljali glede jesenske prireditve, ker so težkoče radi dobave jestvin in pijače. Dalje poroča, da je dvorana najeta za božičnico, ki se vrši 17. decembra. Poroča tudi, da je bil na polletni seji glavnega odbora jednote sprejet Zarnikov predlog, da se ustanovi v clevelandskem okrožju pevski zbor SNPJ in da v ta namen jednota prispeva do \$50 mesečno.

Petrovich nato predstavi brata Vladimira Malečkarja, študenta glasbe na univerzi Western Reserve, ki je bil vprašan, da bi vodil mladinski zbor. Pozove ga, naj pove svoje mišljenje glede organiziranja takega zbora.

Brat Malečkar pravi, da je stvar izvedljiva in da so otroci od 15. do 19. leta najboljši pevski material, kar se glasov tiče. Seveda se dobe dobi glasovi tudi v mlajši starosti, toda glasovi mlajših otrok še niso ustajeni. Pravi, da bo skušal najbolje in delal po navodilih urednikov in društvenih zastopnikov.

Sprejet je predlog Zarnika, da gremo z delom naprej in organiziramo mladinski pevski zbor SNPJ. V ta namen je izvoljen posebni odbor, da stvar preštudira in poroča na prihodnji seji. Člani tega odbora so bratje Zarnik, M. Medvešek, C. Štokel, Zaman in R. Lisek.

Glede jesenske veselice je sklenjeno, da ima veselilni odbor polno moč, da ukrepa o stvari.

Tajnica sestra Tratinik poroča, da ima mladinski krožek veselico 10. oktobra. Povabi vse zastopnike in člane SNPJ na krožkovo petletnico in prečita račune. Nadzorni odbor poroča, da je račune pregledal in se poročila sprejmejo.

Brat Medvešek poroča, da postojanka št. 39 SANSa dobro napreduje in da skoraj vsa društva v st. clairski naselbinji prispevajo. Sprejet je predlog, da se daruje \$25 iz blagajne federacije za SANS.

Poročila društvenih zastopnikov: Društvo 5 priporoča več pomoči krožkom in mladini. Društvo 137 je izgubilo članico in darovalo \$300 SANSu. Društvo 147 dobro napreduje, ima 242 članov v odraslem in 65 v mladinskem oddelku. Društvo 450 je kupilo za \$200 bondov, ima 142 članov v odraslem in 45 v mladinskem oddelku. Pri društvu 742 so pridobili dva člana v mladinski oddelki in praznujejo desetletnico 6. novembra v SND na St. Clairju. Seje so se udeležili vsi glavni odborniki in zastopana so bila sledeča društva: št. 5, 26, 28, 53, 126, 135, 137, 139, 142, 147, 312, 442, 450 in 742. Zaključek seje ob 9:45.
Carl Samanich, zapisničar.
Seja kansaške federacije
Yale, Kansas.—Prihodnjo nedeljo, 26. septembra se vrši seja kansaške federacije društev SNPJ v dvorani v Yalu. Slišali boste poročilo o veselici, ki se je vršila na Labor day.
Odbor uljudno vabi vsa društva, da pošljejo svoje zastopnike, kakor tudi vse člane in članice. Na dnevnem redu bo več važnih stvari. Torej na svidenje v nedeljo na seji.
Joe Bratkovich, tajnik.
Seja federacije na koksovem polju
Vestaburg, Pa.—Sledeče vrstice so poziv na sejo federacije društev SNPJ v okraju Fayette in Green, ki se vrši v nedeljo, 26. septembra v Republicu. Vabljen so vsa društva, da pošljejo svoje zastopnike na sejo. Slišali bomo poročilo tajnika in blagajnika, koliko je bilo dobička na zadnji federacijski prireditvi in za kaj se je denar porabil. Na dnevnem redu bo tudi več drugih važnih stvari. Torej na svidenje prihodnjo nedeljo v Hrvaškem domu v Republicu ob eni uri popoldne.
Jakob Baloh, 288.
Kupite vojnohranilni bondi

Predsednikova kolona

Potrebno pomlajevanje
Kakor vsak posamezni človek, ki kaj drži na sebi, stremi za tem, da se kam povzpne, predvsem pa skrbi, da se izpopolni ter si izboljša svoj položaj in zasigura ugodno bodočnost, tako je tudi za našo jednoto kot organizacijo ali množestveljno skupino dobrih in za lepo bodočnost skrbčih ljudi.

Za jednoto je prav tako neobhodno kot za posameznega človeka, da se izboljšuje in izpopolnjuje ter si tako sistematično zasigura zanesljivo bodočnost. Zgraditi trdno bodočnost za tako organizacijo pa je mogoče le z dobrim gospodarstvom in stalnim napredkom. Ta napredek more biti v stalnem pridobivanju novih članov in to v tolikšni meri, da lahko nadomestimo vse izgube, ki so nastale vsled smrti in drugih vzrokov ter da poleg tega vsako leto skupno število članov še nekoliko zvišamo.

To nas uči, da je agitacija za pridobivanje članov zmeraj na mestu in da je od časa do časa treba še kak poseben pogon ali kampanjo, kakor je naš sedaj v teku. Poročali smo že, da je gl. odbor za 30-letnico mladinskega oddelka razpisal posebno kampanjo, s katero je spet dovolil lepe ugodnosti za društva in poedine člane. Tako bodo lažje agitirali in zaeno tudi nekaj zaslužili in si s tem vsaj delno naplačali za svoj trud. S tem, da je razpisana mladinska kampanja, pa še seveda ni rečeno, da moramo medtem prenehati s pridobivanjem odraslih. Zaželjeni so zmeraj in dobrodošli stari in mladi!

Imenitna pripravnica
Med mladino hočemo to pot poseči iz več razlogov. Ta kampanja je namenjena v častni spomin 30-letnega dobrega in koristnega dela našega mladinskega oddelka in zato je samo pravilno, da se naredi posebno močan pogon za nove člane med mladino. Samo se spodobi se, da ob priliki tako važnega mladinskega jubileja tudi poskrbimo za potrebno mladinsko rezervno. Poleg tega pa ne smemo pozabiti, kako hitro otroci dorastejo in da bodo tako veliko bolj sigurno postali člani oddelka odraslih, ako jih že prej pridobimo za mladinski oddelk. Ne pozabimo, da bodo današnji dečki in deklice jutri možje in žene, ki bodo lahko prevzeli naša mesta in vodili organizacijo naprej. Važno je, da jih pridobimo že v nežni mladosti ter vzgojimo za svojo organizacijo, da bodo sposobni agitatorji ter dobri in pošteni voditelji. Naš mladinski oddelk je izvrstna pripravnica in skupno z mladinskimi krožki imenitna šola za to!

Več kot dobro zavarovanje
S pridobivanjem novih članov v mladinski oddelki pa ne vršimo dobrega dela samo za jednoto, temveč tudi za otroke in njih starše. V resnici jim storimo veliko uslugo. Saj dandanes, ko je ta reč tako poceni, tudi največji revež gleda, da ima svojega otroka zavarovanega. Boljšega zavarovanja pa ni nikjer drugod, kot ga najdete pri SNPJ! Le pogledjte v kampanjska navodila in pazno prečitajte pojasnila glede raznih certifikatov, pa boste videli, kaj naše mladinsko zavarovanje pomeni. Imamo seveda razne načrte in najcenejši predvideva vplačila po 10c na mesec, vključivši tako zvano hranilno zavarovanje, ki določa odplačilo v gotovini, ko otrok doraste. Zaeno je otrok z dnevnim, ko je postal član jednote, upravičen, da prejema Mladinski list, ki ga jednota izdaja za mladino v slovenskem in angleškem jeziku ter je zelo priljubljen pri otrocih in starših. Prostor ne dopušča, da bi našli vse ugodnosti in privilegije, ki jih SNPJ nudi svojim članom mladinskega oddelka. Na kratko povedano tvori vse to v resnici veliko več kot dobro zavarovanje.

Veseli odmevi povsod
Kakor radi poudarjamo, da je bila zmagosna kampanja lep uspeh, tako imamo vzrok za upanje, da se nam bo tudi mladinska dobro obnesla. V resnici so znaki za to že na vidiku. Kakor je ravnatelj mladine že poročal na angleški strani Prosvete, prihajajo vse večje kampanjske vesti od vseh strani. Kampanja je bila v teku komaj tri dni, pa so že prihajale prijave za tekmo. Prva, ki se je prijavila, je bila sestra Minka Alesh, ki tajnikuje benekermu društvu Nada št. 102, poslujočemu v Chicagu. Druga za njo je naša stara znanca in prvakinja v raznih naših kampanjah, sestra Mary Udovitch, ki je prijavila kar 10 novih članov s seboj za začetek. Tudi ona je članica Nade. Br. John Ambrose, tajnik društva št. 218, Denver, Colo., se je prijavil s tremi novimi, kar tudi ni slab začetek. Nadalje sta se prve dni prijavila br. Geo. Stiglich, tajnik društva št. 299, Walsenburg, Colo., in Frank Kaselic, tajnik društva št. 257, Cleveland, O.

Zatem so prihajale prijave vedno bolj pogosto in med prijavljeni je nekaj prav agilnih, kakor n. pr. gl. odbornica sestra Ursula Ambrozič, Joseph Filoit od društva št. 566, Tone Zornik od društva št. 87, Joseph Snoy od društva št. 13, Tone Meklan od društva št. 125, Tone Wapotic od društva št. 28, Michael Bukovac od društva št.

Our Juvenile Campaign

The current three-month juvenile campaign is one of the shortest membership drives our Society has ever had.

Official reports show that the campaign is gradually gaining momentum and most of our old loyal campaigners are again in action.

Commemorating the 30th anniversary of the founding of our Juvenile Department—one of the first institutions of its kind in the country—the campaign is designed to bring in hundreds of new juvenile members in fitting observance of the occasion.

Our Society now offers three plans of insurance for children under 16 years of age which are suitable for any circumstance.

In addition, our Society also offers an Endowment at Age 16 plan, which insures one up to \$1,000, with monthly assessment of \$1.30 to \$1.39, depending on the age of entry.

The Society will be glad to furnish additional information to any member who is interested in fraternal insurance for children.

Remember that the campaign closes November 30. Decide today to enter the contest and strive to be one of the winners.

"The Invasion Loan"

The nation's third War Loan Drive, known as "The Invasion Loan," which started on September 9, is now in full swing.

The Treasury is aiming to get the largest amount of money from individuals ever raised in the history of the world.

The government's need for the money is great. This is necessitated by the rising cost of the war as the emphasis shifts from defense to offense and then again to invasion.

Thus we see that the \$15,000,000,000 drive is pointed to pay the nation's cost of the war for about two months.

At present house-to-house canvasses are being carried on throughout the nation in an effort to cover weak spots shown in surveys of previous war loan drives.

The SNPJ as always has also this time promptly responded by purchasing third War Loan Bonds for \$415,000, or nearly half a million!

Our local lodges and individual members are strongly urged to follow suit according to their means.

Let us remember that voluntary savings, that is investment in Government Bonds, are much better than compulsory savings.

Ramblers' News and Views

HARMARVILLE, PA.—We are positive that we aren't the only Lodge that can bemoan the small attendance at meetings, as others relate similar results.

Surely, there are a good many of our boys in the Armed Forces and that reduces our membership, and we are all working harder and more hours than before and like to rest on our day off.

The last of the Berginc family have taken transfers to their new location in Los Angeles, Calif. Several months ago Wilbert, his wife Dorothy and son Willie left the Ramblers, and now the last two, Andrew Jr. and Angeline have moved with their parents.

From Yukon, back to her former Lodge comes Agnes Kravanja, her husband Joe and son Joe Jr., by transfer. Glad to have you back, Agnes, also Joe and son, Jennie Hajduk presented her husband a daughter and the Ramblers a juvenile, born May 26; in August, Genevieve Hilda became a member.

Fortunately, there is a group of members that is very active in all lodge matters, meetings, lodge affairs and prompt in paying dues.

SNPJ Lodge 716 Marks Birthday

IMPERIAL, PA.—You are cordially invited to attend the 13th anniversary dance of SNPJ Lodge Lucky Stars No. 716 to be held Saturday, Sept. 25, at the Slovene Hall in Imperial beginning at 8:30 p. m.

The senior Lodge 106 of Imperial headed by Bro. Frank Augustine, president, have given the Lucky Stars wonderful cooperation ever since they existed and they deserve a lot of credit.

The Juvenile Membership Campaign is now on and the Lucky Stars expect to get and even surpass their quota of new juvenile members.

Buy more War Bonds! FRANK OPEKA, Pres.

Lodge 89 Marks 35th Birthday

MIDWAY, PA.—The SNPJ Lodge No. 89 will celebrate their 35th anniversary by sponsoring a dance and program Saturday, Sept. 25, at the local hall, dancing to the music of the Slovene Kings from 9 on.

The program begins at 7 p. m. Bro. Michael Vrhovnik, Juvenile Director, will be the guest speaker.

If you are looking for an evening of entertainment head for Midway this Saturday, Sept. 25. A most cordial invitation is extended to all neighboring lodges and friends to attend.

ANNE PIKE, Treas.

Integrity Broadcast

CHICAGO.—The regular monthly meeting is Friday, Sept. 24, at 2444 W. Diversey Ave. That is the home of Bro. Martin Abram Sr. We would like to see a fair number of members present.

As previously announced, the Integrity lodge will hold its annual Fall Dance on Saturday, Oct. 2, at the lower SNPJ hall on Lawndale.

As previously announced, the Integrity lodge will hold its annual Fall Dance on Saturday, Oct. 2, at the lower SNPJ hall on Lawndale.

A cordial invitation is extended to all members, friends and neighboring lodges to attend. We are counting on you, and you and you to be present.

MICHAEL R. FLEISCHACKER, Secretary SNPJ Lodge 631.

Lodge 517 Changes Meeting Time

CANONSBURG, PA.—The SNPJ lodge 517 held its regular monthly meeting on Sept. 12. At this meeting an \$18.75 war stamps book was given away and it went to Filice Popovich, who is 4 years old.

Mrs. ANTONIA KUMER, Sec'y.

Cuddy SNPJ Lodge 319 Harvest Dance Oct. 16

CUDDY, PA.—Members of Lodge No. 319, please observe the date—Saturday, October 16, at which time a harvest dance will be held in the local hall.

place, and let's make it an unusual large gathering. Remember to pay your dues by the end of the month.

COMRADES' SNPJ Lodge 259 NOTE BOOK Dance on Oct. 2

By J. F. Fifolt, Sec'y

A Successful Affair CLEVELAND, O.—Comrades' Annual Fall Dance proved quite successful, due to the excellent cooperation of its members as a whole and especially individuals that were willing to sacrifice their personal time and effort working at the dance.

Pauline Spik, Fran Spik, Albina Vehar, M. Stefanic, Pauline Ross, Joe Sircel, Antoinette Skok, Fran Presern, Lou Jartz, Vera Novak, Mary Zak, Marie Zak, Mike Zarnick, Sammy Zamec, Ed Tomsic, John Smole, Vera Sebenik and her husband Frank, John Muvaketz and family, Tony Kerze, Frances Drassler, Svete family, Mary Krizmanic, Helen Bonac, Mollie Koren, Ann and Joe Prijatel, Dani Fifolt, Gus Valentine, Alice Popotnik, Em and Sylvia Debevec.

Working at the dance we had Dani Fifolt in the cage, Tony Debevec doing an excellent job at the door, also helping out behind the bar, Agnes Flanders, Alice Popotnik at the door.

Behind the bar most of the evening helping Popotnik, Krable and Lefty was friend Johnny Smole. Stanley Delong recently transferred showed up asking to see the secretary who promptly put him to work.

CHICAGO.—The SNPJ lodge Slavija, No. 1, the nucleus of our Society, will celebrate its 40th anniversary on Sunday, Oct. 10, by sponsoring a program and dance at the SNPJ Hall.

There are still five pioneers of Slavija living, namely, Martin Potokar, Anton Trampush, Mike Skochir, Louis Skubic, and Joseph Wershay. We hope to see them at the celebration. Come and see them!

Brother Vincent Cankar, Supreme President of the SNPJ, will be the principal speaker at this anniversary celebration.

The 40th anniversary of the first lodge of our Society calls for a genuine and fitting celebration. For it was this lodge that started the great movement among our people in this country for a liberal workers' cooperative fraternal society, which today is the largest and strongest Slovene fraternal society in this country.

From Detroit came lovely Jo Klarich and her frigid Birchie. Johnny Prudish made it a point to see that his furiough included the night of the dance, much to his wife's enjoyment.

To the members that provided the refreshments, did the work and participated in the sale of tickets we reiterate our thanks for helping put across another usual 100% Comrade affair. What an evening!

Important Saturday, Sept. 25, is collection night at the National Home.

In the Service Pfc. Frank Ebersich, 35021984, latest address: Battery E—420th C. A. AA Co. APO 914, c/o Postmaster, San Francisco, Calif.

A very nice card from our good friend and supporter Pvt. Frank Ross, ASN 35069976, Co. B 130th T.D.T.B., 2nd REG'T T.D.R.T.C., North Camp Hood, Texas, reading: "Good luck to all of you for a successful ending to everything you undertake this season. I'll be pulling for you as always." Thanks, Frank, for your well wishes.

Juvenile Campaign As you have read the SNPJ Juvenile 30th Anniversary membership campaign has started and will be in effect during the months of September, October and November.

HELEN RIBARICH Avella, Penna. Secretary of Lodge 292 and Manager of the newly organized Circle No. 51. was the fifteenth contestant to enlist in the new campaign. Good luck!

EDITOR'S NOTE MIDDLETOWN, N. Y., I. S.—Send in your manuscripts; if acceptable, the material will be published.

Your government trusts you as a loyal American to buy War Bonds of your own free will. Buy at least an extra \$100 Bond during the Third War Loan campaign.

place, and let's make it an unusual large gathering. Remember to pay your dues by the end of the month. PAUL KRANKER, Pres. JOHN SKARJA, Sec'y.

JUVENILE MEMBERSHIP CAMPAIGN NEWS OF THE WEEK

This week special congratulations are extended to Michael Bukovac, Secretary of Lodge 269, Adah, Pa., who became the second contestant in the Juvenile 30th Anniversary Campaign.

Up to the time of this writing, thirty-four lodges of the SNPJ have reported gains of one or more new members in the Juvenile Campaign. Of these thirteen are located in Pennsylvania, eight in Ohio, seven in Illinois, three in Minnesota, two in Colorado, and one each in Wisconsin, Missouri, Iowa, Kansas and California.

First of our Supreme Board members to officially enter the campaign is Ursula Ambrosich, Fifth District Vice-President, Lodge 130, Eveleth, Minnesota, whose initial contribution of 7 new members started her off with flying colors.

Announcement is formally made of the entry of Joseph Fifolt, Secretary of Lodge Comrades (566), Cleveland, Ohio, as a contestant for campaign honors.

Of the eight Ohio lodges that have responded so far in the campaign, seven are located in Cleveland. The only one outside the limits of the "Slovene metropolis" is Lodge No. 13, Bridgeport, whose entry is Brother Joseph Snoy, long an active agitator and worker of the SNPJ.

Among those to report from Pennsylvania during the week were Helen Ribarich, Secretary of Lodge 292, Avella, who returns once more in the role of campaigner with a gain of three new members.

It would be something of a miracle if Lodge No. 6 (Bratstrol, Sygan, Pa., failed to be represented in our latest membership drive. The standard-bearer of the lodge, that emerged from the Victory Campaign a winner of the highest awards, is Secretary John Wranat. Lodge No. 6, you are reminded, ranks first in the Society in number of members, having at this writing a combined membership of over 900 adults and juveniles.

This week's news of the Juvenile Campaign would not be complete if we failed to report the entry of Helena Kristof, Secretary of Lodge 163, Albia, Iowa, who enrolled her first new member.

Michael Reagnoli, popular Secretary of Lodge 715 (Cornetel, Universal, Pa., is another former Victory Campaigner who has entered the Juvenile Campaign and is almost certain to make a creditable showing.

Josephine Trent, member of Lodge 690, Kansas City, Kansas, from whom we expect to hear a great deal in the very near future.

Jacob Kunstelj (268), Ely, Minn., and Sylvia Skedel (254), Bon Air, Pa., and Mary Vidmar (3), Johnstown, Pa., are other well known campaigners who have made good their opening contributions to what promises to be a successful three months drive to expand the membership of the Juvenile Department.

lodge secretaries are urged to send in the names of their contestants on official entry forms provided by the main office. This in addition to credit cards for each new member. Unless this is done an accurate record of standings among those participating cannot be kept or published.

Your cooperation to this end will be helpful in producing a much more interesting campaign. The larger the number of contestants, the wider the field of activity and competition. With that suggestion in mind, let us proceed to build a greater SNPJ with youth, the men and women of tomorrow.

CAMPAIGN DIRECTOR

Our Front

By Louis Beniger

Two weeks ago, on the eve of Italy's "unconditional surrender," President Roosevelt said over the radio that "the time for celebration is not yet" because "our ultimate objectives of this war continue to be Berlin and Tokio." That certainly was sound advice as the battle of Salerno proved last week. It was only after fierce fighting there that our air force turned the tide and forced the Nazis into a retreat towards Rome.

Premature optimism at this juncture of the war can do more harm than good. Nevertheless, while we have suffered temporary reverses on the Salerno front, we can afford to cheer a little over what has been thus far accomplished in Italy. Not only do we have practically all the Italian fleet but the entire course of the war in the Mediterranean has changed in our favor. For the first time in four years, that sea is open to the Allies; their ships are now carrying troops and supplies to those places where they will do the Nazis the most harm. And now that the Italian fleet has ceased to be a menace in the Mediterranean, the Adriatic is also open to the Allies.

Speaking of the Adriatic, its free accessibility brings us closer to the possibility of an early invasion of Yugoslavia and the Balkans. This fact has already been shown in recent activities of guerrilla warfare along the entire Dalmatian coast from Boka Kotorska to Sušak. The Slovene, Croatian and Serbian guerrilla fighters, up until now hampered by the invader spasmodically, are now waging war on a large scale. All this is paving the way for an easier invasion of Yugoslavia by the Allies. It is possible that all guerrilla factions in Yugoslavia will be shortly fused into an army which will decimate the enemy considerably before the actual invasion takes place. Of course, conjecturing on this phase of developments can be comparatively easy but the very near future will show which way the front will shift.

There is no doubt, however, that by now the two Quislings in Yugoslavia, Pavelic in Croatia and Nedich in Serbia, are beginning to realize what is in store for them and their fellow traitors. In this respect the Slovenes are free of any Quislings, having rid themselves of all prospective candidates for that job by the method of "liquidation." That is to the credit of our people in Slovenia who seemed to have thoroughly understood the full implication of such "mission." And we must remember that the Slovenes were literally between two fires, that is, between the Germans and the Italians. In spite of that they stood firm in their determination never to submit to the invader!

We have every reason to hope and believe that the day of liberation of our long-suffering people across the sea is not far off. Also, that our mother country will soon be free and united, that all of its component parts, including Trieste, Gorica and Celovec, will enjoy the rights that belong to every big and small nation. But these rights will not be won without a fight now and at the peace table. Strategically located as Slovenia is, its powerful neighbors, particularly Italy, will exert every trick at their disposal to retain Slovene territory. In order to avoid another catastrophe, our representatives must be constantly on the alert.

Lucky Stars 617

Dance Saturday

IMPERIAL, PA.—Lucky Star Lodge 716, of Imperial, Pa., will celebrate their 13th anniversary by sponsoring a dance in the local Slovene Hall, Saturday, Sept. 23, featuring the well known "Musical Group of Martyr Kuk."

For an evening of fun and entertainment be with us. A cordial invitation is extended to you and you.

Penna SNPJ Day

The 8th annual Penna SNPJ Day, originally scheduled for June 27, will be held on Sunday, October 17, in the Slovene Hall, Sygan, Pa. Details of the affair will follow in subsequent issues of Prosveta. Watch for them and plan to be with us on that day, now!

To Imperial on Sept. 25, and Sygan on October 17.

Frank Zordani Writes from Camp Fannin, Tex.

Bro. Frank Zordani for many years book-keeper in the SNPJ Secretary's office, writes from Camp Fannin, Texas, where he is stationed. That he is feeling fine "down here in the heart of Texas," where the land is sandy, hot in the day but very good sleeping at night; food is good and plentiful. His address: Pvt. Frank Zordani, Camp Fannin, Tex. B 58th Bn. 12 Regt. Central Postal Directory, Camp Fannin, Tex. Frank was injured in the U. S. Army on Aug. 1941. We wish him success and a safe return after the war is won.

"From Heart to Heart"

"Slovenia, you are small, but your soul is large and strong. Dark forces of evil menace you with destruction and total extermination; but your men and women are battling for their lives, for their hope in the future, for their liberty. Your heroic resistance is valued wherever people yearn for liberty, and valued with even deeper sincerity in this home of liberty—America.

"Thousands of your fellowmen are in the armed forces of Uncle Sam; other thousands are making armaments and other products so necessary and vital to our and other Allied Nations' fighters, because they know that the Stars and Stripes stand for democracy and justice for all. Here we are united, free Slovenes, free Croats and free Serbs, working toward one ideal, a democratic Yugoslavia built on principles of brotherhood and liberty, finding its true place in the federation of Balkan nations.

"If there was a time when Slovenes and Yugoslavs were hardly known in the outside world, such is not the case today; today your names are mentioned with love and respect. Nations that would rather die than become slaves are not lost. Now, with the unavoidable victory of the United Nations at hand, the words of Gregoric will become truth: "The day of ashes is yours no more; yours is the day of resurrection!" . . . Brothers and sisters, be ready to welcome the Stars and Stripes when you see them approaching your shores in company with the flags of other Allied nations. Be ready to welcome your friends, who are fighting for ideals common to us all. Just as they have become united so that no might can break their solidarity, so you too must develop and foster the growth of unity amongst you in this hour of need.

"Slovenes, Yugoslavs! When the sun has reached its zenith, it will shine on a new world, a world of liberty, equality and justice. With your bravery, your overwhelming sacrifices, your loyalty, you have earned the love and respect of all liberty-loving nations, amongst them the United States. This you must cherish in the future. When your fields will again be productive, when your reconstructed villages will again gleam white in the sun, when science and art will again flourish in your cities, and when your children will have become an equal nation among like nations of this earth! We believe in you, and from our hearts we send you greetings and wishes for victory and liberty. Hail to a united Slovenia in a democratic, free Yugoslavia!"

Such was, in part, the inspiring "heart to heart" message sent over the air to our Slovenes in Europe by Etbin Kristan, president of the Slovene American National Council, on August 7, 1943.

When we recall the resolutions and pledges made by the Congress at the inception of the SANC organization, we realize that this message very definitely follows the line of action adopted at that time. We also realize that the SANC has been keeping its finger on the pulse of events, and has known a great deal more than the average observer, especially as we scan recent publications.

On July 24, there appeared in The Nation an article by J. A. Del Vayo, called the "Balkan Gateway" in which he discussed the guerrilla fighters in Yugoslavia. Here we find a general review of the very complex situation, giving full credit to the people fighting the occupation forces. Risking their lives to "thwart" the enemy, ready and willing to be "expedient", as are our own brave fighters in the Pacific islands.

The August issue of the Free World, in the "Underground Reporter" by Pierre Dupont, gives us a glimpse of the actual Slovene "Osvobodilna Fronta" or "Liberation Front" in action. The people are fighting the Quislings placed by the occupation forces much the same as they do in Holland, Belgium, France, etc. The aims of the Liberation Front are: "1. To stiffen the struggle against the invaders. 2. To prevent all those . . . who brought ruin to their country from coming back into power. 3. To act so that the Slovenes can decide their own destiny. 4. To establish collaboration between Serbs and Croats. 5. To be friendly with Russia."

In the September issue of Harpers magazine, we find "Death in Front of the Church" by Louis Adamic. An analysis which should be studied, as it brings to light, among other things, the underhand methods used by the occupation forces to terrorize and crush opposition, and how our people fight against them.

In the September issue of Fortune magazine, we find one of the most comprehensive and up-to-the-minute reports on "Allied Strategy in Yugoslavia" by Stojan Pribichevich. The article is so informative that it should be read thoroughly, but here are a few things which bear directly on the things we are discussing, the sturdy resistance of our people: "On May 19, the Berlin radio announced the launching of a new Axis offensive in Yugoslavia—the fifth in the course of two years—Swiss reports placed the strength of the Axis at 90,000 to 110,000 men . . . As the present

issue (September) goes to press, the fifth Axis offensive seems to be failing, leaving considerable Yugoslav forces to assist an Allied invasion . . . Ever since last January, the British press has been referring out the truth about the Yugoslav situation with disconcerting matter-of-factness . . . Only the Communist and the Catholic newspapers adopted passionate ideological positions on the Partisan-Mihailovich issue. The Communists took their line in spite of the fact that the great majority of the Partisans are non-Communist; and the Catholics in spite of the fact that the Partisans are partly Catholic. . . The Partisans have proved to be a most effective guerrilla army . . . The British have not abandoned Mihailovich, but they are looking for a satisfactory and lasting arrangement with the Partisans . . . The Partisan-Mihailovich dispute has been enhanced and perpetuated by the absence of a clear-cut, aboveboard understanding between the United States, Great Britain and Soviet Russia on political warfare against Hitler and on postwar Europe. The solution, therefore does not depend on the Yugoslavs alone but first of all on the three great allies. When at last these three powers show agreement, the present Yugoslav Foreign Minister, Geol, said not long ago, miracles will be done. Little saints never work miracles . . . On the evidence already gleaned from the checked and cross-checked information about Yugoslavia, and following in part the lead the British have taken in the Balkans, our politico-military invasion program should contain five points:

"1. We must aim at the highest degree of cooperation with all actually resisting Yugoslav groups, and not play power politics by discrediting some (Partisans) in favor of others (Mihailovich) on political grounds that have little to do with military expediency. 2. A united, federal, democratic Yugoslavia being the pillar of postwar security in Central Europe and the Balkans, we must strive at all costs to help along the unity of Serbs, Croats and Slovenes by supporting all Yugoslav groups that preach, or fight for such unity . . . 5. Since Russian military cooperation against Japan would help enormously to shorten the war in the Pacific, a reasonable settlement with Russia in the Balkans and in Eastern Europe is also to our own vital interest." (I have omitted the third and fourth points from the quotation.)

Thus we have, pouring in from all sides, fresh and clear evidence of our peoples' magnificent resistance and great sustaining power; also a better understanding of their goals and ideals, and an indication that our leaders here are in touch with them and are in harmony. A large number of the men fighting in the mountain strongholds are intellectuals, artists, and literary men of fame, such as the 76-year old Croat poet, Vladimir Nazor. He went into the mountains to join the guerrillas rather than become the head of Pavelich's Academy of Arts and Sciences in Zagreb. From the mountain stronghold he broadcast to his people:

"From the heights of our wondrous mountains, I greet you, my brothers. I fled the shame and slavery of the so-called "Independent" Croatian state, because I wanted to breathe freely the clear air and feel the dignity of my national and human consciousness. I chose the heavy and arduous life, want and poverty. As a result I found freedom and am filled with a new vital strength . . . There is flapping, near Dalmatia, a growing, glowing force of the peoples' awakened might, against fascism, Croat and Serb, Catholic, Orthodox and Mussulman, all have arisen against the German and Italian usurpers and their Quislings, who are burning our homes, butchering our people, and looting our possessions in our countryside and our cities."

Nazor insists that "The force of our army be strong enough to throw the invader out of our land, clear it of its traitors, and thereon establish a social order that will keep safe the religion of our fathers, and our nationality . . . Let us help . . . Let us also join in the creation of the new world. In the midst of our victorious future, we will remember with pride and dignity the days of our suffering and pain of the past. Then we will be able to say: We did not live in vain, we helped to tear down the evil and to build the good, so that we too earned the right to live under God's sun, in the new, brotherly unity of the free and reborn nations . . ."

Then we have the story of our own poet, Zupancic, his son, and the girl who was to be his wife. She, too, fought in the mountains. Louis Adamic, tells this poignant story in the July 3rd issue of the Post—"What Hitler Did to My Friends."

As we read all this, and there is so much more, we cannot help but feel that in the great world struggle now going on: From the battle stations in the Pacific, in the air overhead, the great and marvelous resistance of China in the throes of many years of war, on the huge battle fields of Russia, and in Italy, in the cruel, heart-rending and bitter fighting of the underground all over Europe

Juvenile Circles

Circle 26 Will Hold First Fall Meeting Saturday

CHICAGO.—This Saturday, Sept. 25, the first fall meeting of Juvenile Circle 26 will take place. The advisers of the Circle are asking you, the parents, for your wholehearted cooperation in making this Circle one of the best in the country. To accomplish this, it takes more than careful planning and supervision of Circle programs, affairs and activities by the advisers. All this is of no avail if the parents do not take it upon themselves to see that their children attend our regular meetings and participate in our activities. You should ask the children what goes on at the Circle meetings and encourage them with helpful advice and ideas.

This season the Circle plans to do many things that have not been attempted before. The children plan to attend educational and social tours, have round table discussions, and to make many useful things to be sold at our Bazaar in the Spring. The girls want to form a club within the Circle for their benefit, and the boys likewise. They are to cooperate, each and every one, in all affairs and activities, whether on committees or as individuals, and in doing so will acquire the spirit needed to make any endeavor a success.

The Circle offers ANY and ALL children a chance to express themselves in many ways, serves as a wholesome outlet for social "get-togethers," and above all, teaches them to get along with each other.

We have always cooperated in every way possible with the lodges in doing our part, and you, the parents, who make up these lodges should cooperate with the Juvenile Circle by doing your part in seeing that your children make an effort to join and attend our Circle meetings.

Juvenile Circle No. 28 Planning Party October 10

ROUNDUP, MONT.—The Junior Harmonizers, Circle 28, held its regular monthly meeting Sunday, Sept. 12, at the usual place. Edward Hilderman and Frank Bedey each received \$2 in war stamps for bringing in new members in the last campaign.

The treasurer reported we have \$21 in our treasury, and the members of the adult lodge said they would give us \$10 to put over our bingo party. It was decided to charge 15c admission to the party, which will be held on Sunday, Oct. 10, at the New Moose Hall at 3 p. m. Popcorn, apples, cocoa, coffee and cookies will be served. The members who will sell 10 tickets will be admitted free. The party is for Harmonizers only.

Food committee consists of Albena Finco, Rose Marie Loucas, Frank Bedey, Frank Letae. The bingo helpers are Ed Hilderman, Joanne Finco, Marie Mastorovich, Charles Maris, Albena Finco, Richard Lekse and the Manager will buy prizes.

We are going to have a contest, boys against girls, for securing new juvenile members. Willie Meznarich is chairman of the boys and Rose Loucas of the girls.

Our next meeting will be on Oct. 10 at 10 o'clock. We should think of a flower and motto for the Circle, also a "punishment" for the losing side. Scrapbook committee meets Friday at 6:30 p. m.

MARIE MASTOROVICH, Sec'y.

(France, Holland, Belgium, Norway, Denmark, Poland, Czechoslovakia, Greece) and—when we come to our own Slovenia and Yugoslavia, torn by internal dissension, where the two invaders are bent on the common mission of extermination. This is the important and awe-inspiring thing for us to remember: That this handful of men and women have become a vital force in the great world struggle because they are resisting with such magnificent courage and steadfastness. They are risking their lives to stall, engage and destroy as many of the enemy as possible, realizing that they themselves are "expedient", but motivated by the feeling that their action may hasten the liberation of all, and shorten the war. Many of our own boys will be saved by this resistance of the guerrillas in the mountain strongholds and caves of Yugoslavia, where Serbs, Croats, Slovenes, Greeks and others have united to fight for a cause common to us all. We can justly be proud of them. They have earned our wholehearted support and cooperation.

We can help them, and are helping them, through the SANC. This organization is keeping abreast of the developments on the diplomatic, military and propaganda fronts, and is ready to go into action whenever the need arises. It is up to us to give the SANC our strong moral and financial support. Are you helping?

MARY KRIZMANCIC, SANC Branch 39, Cleveland, O.

FLASHES

CHICAGO.—Many things are happening every day for the Pioneers.

More and more of the boys are leaving for the armed services while the rest of us carry on at home. At the meeting last Friday we initiated five new members, four of them for the Juvenile Department. It was decided to hold an annual dance, the entire net proceeds of which will go to a fund for the boys in service. A committee has been set up to take care of this program. Refreshments were served by Mary Reven and her committee. Bowling was discussed and reported on.

It looks like the Pioneers will have at least a ten-team bowling league. Actually fifty people showed up for the warming up last Wednesday night. More have signed up since. We can still use three or four men and about three ladies to complete a good league. John Pouhe was elected president of the league at a meeting a short time ago while John Alic and Anne Groser will serve as secretaries of the men's and women's divisions, respectively. We will bowl at Bennett's Alleys every Wednesday night, 2645 W. Cermak Road, at 8:15 p. m. Any Pioneer wishing to bowl still has a chance to enroll.

The Labor day SNPJ celebration in Chicago was only as good as we had anticipated. We know that people are not inclined to go indoors in hot weather, and the weather was not at that time. We also know that people are not inclined to attend social affairs of the type under the present conditions. Hence, it was the loyalty of our members that drove them to the SNPJ hall for the occasion. Among the young folks Emil Hraat came the longest distance, all the way from Washington, D. C., especially for the occasion. Frank Rezek took off a few days of work in order to visit these parts and the celebration. Then we had old-timers from Virden, Illinois, Milwaukee and adjoining towns. The Milwaukee juvenile chorus was invited to attend. They came and put on a good portion of the show. Tonka Simic of Cleveland was the guest soloist. She was well received. Vincent Cankar spoke for the Society and made a good address, and Professor Maynard C. Krueger of the University of Chicago brought out some very important points as to what we may expect for the future. This we kept up with the tradition of the past nine years, for it was in 1934 that the National SNPJ Day received its start.

Late notes bring us in touch with some of our boys in the war zones. A nice letter by Ernest Dresnar tells us that his outfit was in on the Si-

lian invasion and has now secured the rank of sergeant. They eat many watermelons which are secured from the Arabs. Ernie has heard from many of the boys including Leo Vider, Frank Vidmar and Luke Groser.—Luke Groser writes that he has had a chance to see some of the nice sights of the country including the Blue Ridge Mountains of Virginia which were made famous by an old song.—Then we heard from William Laben who is at Fort Riley, Kansas. He writes that training is a little tough but will get through with it all right.—Edward Prazak was at Camp Grant and is now at Camp Crowder, Mo. and writes that the food is good.—From somewhere in the Pacific Stanley Zbacnik writes that they have made a long trip and that it was uneventful.—Enno Pechnik writes that he is kept very busy with the repairs of airplane instruments. He gets out to swim regularly in the Mediterranean and has acquired a dark tan. He received a letter at his African base from Ray Bosienik who is in Honolulu, Hawaii.—Frank Zordani's new home now is Camp Fannin, Texas. He writes that it is warm during the day and nice and cool during the evening and that the food is splendid.

Two more Pioneers have been called to the service, George Raticovich and Anton Pirman. Bill Dirzewick left on the 11th.—Wilma Goste returned home from the Wacs.—This makes it 103 Pioneers in the service. Joe Hudale is stationed at Great Lakes, so he is able to make frequent visits home on week-ends. Henry Strm was home on a furlough recently and stopped in to say hello. A baby girl arrived in the family of George and Mary Moe. Congratulations. Anne Demshar writes that she is doing her share by increasing her farm crops for the market and that it is a good feeling to know that farmers can contribute to the cause.—We started a bank account for our little girl with the maternity benefit sent us by the SNPJ, writes Mary Hougou of Berea, Kentucky.—Louis and Eleanor Kramer spent their vacation in Brainerd, Minnesota.—Frank Pirok has already set his wedding date and arrangements are that his other Waldo will secure a furlough to act as best man.

Pioneers wishing to purchase the latest book by Louis Adamic, "My Native Land," should get in touch with the Pioneer secretary. We are securing autographed copies of the book.—And last, all members have an opportunity to join in the present juvenile membership campaign and secure some prizes and fittingly celebrate the 30th anniversary of the Juvenile Department.

Golden Eagles

Meeting Minutes

GIRARD, OHIO.—Our Eagles had a fine record in the last membership campaign and it appears that our branch will equal or surpass its previous performance during the present effort.

Three juveniles were proposed, namely, J. W. Prevec, Ronald Predika and Joe Kern. Campaign discussion brought out the fact that more have been interviewed and they can be expected in the fold at any time. The Eagles are in Class C with a quota of ten but we hope to do better.

Our Service Flag will be ready for display at the next meeting. We want each and every member to feel that he or she has a definite part in this remembrance so we ask that all members contribute a few cents towards the cost of the flag. Donations are to be made to Sec'y Mary Macek. It is our intention to follow through with appropriate ceremonies concerning the flag. Definite plans will be made at our next meeting—October 13. This dedication is important—it can serve as a gauge as to our thoughts to our soldier-members. This dedication deserves the attendance of each and every one of our members. We cannot and must not forget—for one moment—our soldier-members. Come 'round and do your share. Offer your services.

All of our soldier boys are guaranteed at least one gift for Christmas. The lodge went on record to purchase each some holiday remembrance. A great deal of the subject matter these days is men in military endeavor. Some of these boys are your own brothers, or sons, or what have you. It is to your benefit that you indicate some expression as to your faithfulness. It is also to the lodge's benefit since we want these boys to resume their activity and fraternal associations after their return. There are many things we could do for our boys—more frequently and in greater abundance—but we must have the cooperation of all of our members. There are very few among us who can offer an acceptable excuse for not attending our meetings.

We have Frances Thomas, Louise Gallice and Helen Kopovsek on the

Spirit-o-Grams

ST. LOUIS, MO.—Another successful event has passed—the Juvenile Anniversary Party held on Sept. 11.

Most members were surprised to see the number of juveniles which we have in the lodge—they range from small babies to growing children. The children really enjoyed the party, especially the refreshments—the most popular refreshment was ice cream as usual.

Two of our well known juveniles to listeners of WEW, Rosemary and Dorothy Lucas, entertained the members with songs. These two juveniles sing over station WEW every evening at 8:45. Charlotte Ducote and Betty Ann Bayuk, two of our younger juveniles, also entertained with songs. Richard Ducote sang and played his accordion. Members can readily see that we have quite a few talented juveniles and we hope that sometimes in the near future we may again be honored with their presence. All juveniles received a gift and by the time the party was over they were all exhausted and ready for a night's rest.

The adult members enjoyed the hot polkas furnished by John Carr and the Croatian songs sung by the trio, John Carr, Joe Maricic, and William Pavletich. Joe Maricic was celebrating his leaving for the Navy the following week and the members wished him all the luck in the world and hope that he comes around again.

Since women are taking over in practically every walk of life a new occupation has been added—women bartenders (Helen Hervatin). The drinks might have been a little flat but all she needs is a little more experience, so members don't forget to patronize her when she is doing that job. Servers of drinks even had a dance in their honor, the partner being Tony Svoglich.

Members are reminded that the lodge has a quota to obtain in the Juvenile Membership Campaign. If each member would do his or her utmost I'm sure you could surpass our quota. Approximately two weeks remain before our next regular monthly meeting so how about having a good report on the membership drive. Don't forget that prizes are offered for each member secured.

The Anniversary Dance is to be held on November 13 at the Concordia Turner Hall, 13th and Arsenal. The same popular orchestra that played at our last dance is again being booked for this event. Members are reminded that there will be sufficient refreshments of all kinds. All members are asked to attend the next meeting to be held on October 8 since everyone is to be presented with a special gift—be sure and hold the date of October 8 open.

The Third War Loan Drive is in full swing now and everyone has been asked to buy at least one extra war bond. It is hoped that the members will participate 100% in this campaign. Bonds may be purchased from the secretary or treasurer so let's keep them plenty busy during this Third War Loan Drive.

Badgerland News

MILWAUKEE, WIS.—The Badger meeting was held on Friday evening, Sept. 17, with but a handful of members present.

With the large membership we have, surely more members could attend. Big doings are planned for our October meeting by our entertainment chairman, Sis Ann Meyer. She is sponsoring an old-fashioned Halloween party complete with trimmings. She has suggested that all members attend in costume, be it old-time or comic. Let's cooperate and make her stirring efforts worthwhile.

This "That" Recently inducted into the Armed Forces were: John Gorishek, Emil Dolanek, John Bedmak and Adam Misko. Leon Sagadin enlisted in the Seabees. This now makes 69 Badgers in the Service.

The first Badgerette to enter the Service is Hedwig Delicok who recently became a WAC.

The Slovene Bond Rally held at the V. F. W. Post (So. Side Turn Hall) on Sunday, Sept. 12, was a complete success. To begin with, there was a parade in which the Badgers entered a beautiful float, thanks for which goes to the Wisconsin Bottling Works for the use of their truck and to the Committee who trimmed it in a fitting manner. An enjoyable stage program was presented in the afternoon followed by a dance in the evening, with War Bond sales going on continuously. Sales were well over \$100,000.

The Otto Jereba are now the proud parents of a baby boy. Congratulations! A future Badger, we hope.

FRANCES DEBELAK, 384.

BUY WAR SAVINGS BONDS

Price of Courage

"Yes," said the meek-looking little man, "I took your advice and told my wife straight out that she couldn't heck me any more." His friend patted him on the back. "Splendid," he said. "Now you can hold your head up."

The little man winced.

"Yes," he replied, doubtfully, "but it's still pretty sore and bruised."

Buy War Bonds today so that you can face your fighting sons when they come home, and say, "I did my share towards Victory, too."

FRANK REZEK, 643.

Veronian News

VERONA, PA.—Sept. 15 to Oct. 15 is the time when all Christmas packages should be mailed for all servicemen overseas. Wish this darn were over so that our boys could be home with us this Christmas, instead of us sending them things that many of our boys never even see. We think, though, that this year with the sea lanes open our presents should get to our boys and girls everywhere.

Letters were received from Ken Hulton, William Cestnik and Eugene Mokosek. Ken and William want this scribe to say thanks to those who have written to them, and Eugene also says the same to those whose names adorned the birthday card and letters that gave him a thrill and grand feeling when he read them while somewhere in Sicily.

Say, do you Veronians know that those girls in Stump Creek are writing to almost every boy whose name has been appearing in these issues? Thanks a lot, girls, and also many thanks to our Veronian members who have been writing.

The two names that are scheduled for this week are:

Pvt. Sam Sucheveh, 33414803, Btry K, Det. 242d.—C.A., Camp Niantic, Conn., and Jerry Walters, 950th Sess 33283542, A.S.N. Y.A.A.S., Yuma, Arizona.

Hobnobbing with the Veronians at their Sept. 5 social was Frank Swead, an SNPJ member from Washington, Pa. Surely, Frankie had quite a time, and who wouldn't when one is in the company of John Krulc, Elmer Eiffler, Joe Zolet and Johnnie Yugovich.

At this same social the Veronians and their friends were treated to an unexpected floor show when those Saldari sisters, Ann and Carrie, showed us—while those Top Hatters were swinging it out—all the different kinds of jitterbug steps.

Say, did you ever, or how can you miss running into these girls, Steffie Krulac, Margie Upvall, Mary Krulc and Josephine, the girl (whose last name this scribe doesn't recall at this moment) who can really sing those blues songs as has been demonstrated by her time and again over the P. A. system at our socials. For the jolliest gang at our club these are it.

Remember, Veronettes, your meeting will be held at Josephine Kaus' residence, 428 W. R.R. ave., this Monday, Sept. 27, instead of Chubby Gostky's home.

If the Veronians have a bowling team this year, my money will go on John Youk to win the prizes for having the highest average, because he is getting in a lot of practice (by himself, too) at the Five Star Bowling alleys here in Verona.

For those boys who are in the service, here is some information on how the Oakmont baseball team representing Pittsburgh at Youngstown made out. They lost the first game by a score of 3 to 1 to a Baltimore team. The second went to Oakmont by a score of 8 to 6 over another Baltimore aggregation, and the third went against the Oakmonters, to a tune of 3 to 2, Waterbury, Conn., being the victors. Lefty Miller, a Verona boy, played for Oakmont, the team that was eliminated from further participation after losing two games.

How do you like those hot dogs and ham sandwiches that are now being sold at the Veronian club? With Mary Mehalich and Steffie Krulac helping Francis Pavelko who is in charge of this concession for the Veronian club, one should never go hungry. Just think, no more worrying about points for that Sun. evening meal as long as these meats can be obtained at the club.

The golfers are still going full swing. Yes, sir, just when the season is almost coming to an end these boys, Frank Bouna, Frank Perovne, John Lipsey, Matt Kern, Elmer Eiffler, Eli Sucheveh, Larry Cassol and Frank Krulc are saying, "Gee, just when our game is starting to 'improve!' 'Tis too bad Eddie Klause can't get out much often because then, 'as Eddie says, 'I'd show these boys how the game should really be played."

Remember, if my last week's column, it was the younger juveniles who had a corn row. Well, the older juveniles had their 'paw-wow' Sept. 11. At first these juveniles were negotiating with some folks who specialize in moonlight bay-rides. Those old-fashioned buggy and horse hayrides! Well, these kids, after picking out a date when there was supposed to be a full moon, were due to be disappointed when they learned that no date was available till sometime in November. What to do? They all got together, went down to the Lexington Roller Skating ring in East Liberty and after that back home where they had a corn roast and danced to the

tunes of our dial-a-record jukebox. No done on where the Verona high-school football team is going to play its games. A game scheduled with South Fayette was cancelled until a further date. But as soon as this scribe gets the names of the boys who are on the roster they will be printed for those boys who are in the service just waiting to hear how their Alma Mater is getting along.

Here's a bit of news that's mighty interesting. It's about a Veronian member, Walter Gostky, who went and got himself engaged to Betty Oshe, the girl whose smiles have won many friends for her here at the club. Say, you should have seen the beautiful diamond that adorned Betty's fourth finger on her left hand! Yes, sir, in behalf of the Veronians, this scribe wishes this gay couple the best of luck on an early wedding date.

Remember, you boys who are now in the service, how tough it used to be to see any girls when you were at home. Boy, it's a lot different now. That's all one sees now. In the mornings it's girls going to work at the different war plants, like the new one that Scaifes built, a bomb and shell plant, that now stands where Oakmont high school formerly played football. Yes, these girls who, like Stella Rodriguez, formerly Gostky, who is working at the Meville Island Plant in McKees Rocks, are doing their part in winning this war.

Let us ask ourselves at this point if we are doing all we can to help win this war. Are we buying enough War Bonds? Do we write enough letters to cheer our boys? So, with this reminder for all to get into the fight, I'll say so long until next week.

MICHAEL LIPESKY, 660.

Co-Op Life Nearing Five Million Mark

ST. PAUL, MINN. (CLNS)—Co-operative Insurance Services has announced that Cooperators' Life Association is reaching toward its \$5,000,000 goal of insurance in force for the end of 1943. At the opening of the year, insurance in force stood at \$4,090,075. The first 7 months of 1943 added \$827,394.

The premium income of Cooperators Life Ass'n for the first seven months of this year has increased over this same period of last year by 28.3%. Of equal importance has been a sharp reduction in the lapse of policies. For the first half of 1943 they have been only 5%.

Seventy-seven consumer cooperatives in Minnesota have made group insurance available to their employees. This month Central Co-operative Wholesale follows the example of the Midland Co-operative Wholesale in arranging for a new group policy to be available to all its affiliated cooperatives in Minnesota.

Svoboda Begins

New Season Oct. 3

DETROIT, MICH.—With the arrival of another colorful, exhilarating autumn, Svoboda will begin a new season. And like the tang of a bright autumn day, our Sunday gathering will again afford social pleasure and mental stimulation.

The acute beer shortage has caused a suspension of dancing in many places, so if your Sunday afternoons seem a little empty, here's a fine activity for you. That old chestnut about possessing a voice which would be a detriment to the group, still pops up. And I still reply that this is not a professional singing group. It is the spirit behind your effort which is so commendable. Putting it down on paper is difficult. It is like trying to explain the warmth of a vivacious Strauss waltz in terms of plain speech.

Many times at parties and dances, we have sung songs at the bar, fortified with potent beverages. On such occasions, some of those who protest that they haven't got a voice, can be heard clearly half a block down the street.

Some persons can join a new group with an astonishing nonchalance, while others feel like unwelcome intruders. (Personally, I felt as though I had come to get 3 wisdom teeth yanked when I first joined the group.) The temporary barrier of newness wears away quickly, and before you know it, you're an old-timer—one of the gang. Both fellows and girls are welcome, whether you're still in high school or already comfortably married. If any doubts or questions arise, give me a ring at Tw-16511.

Our very good teacher, Josephine Stular, will be with us again. The first Sunday in October at 4 p. m. will mark the opening of our new season. As in the past, we'll meet at 17153 John R. Plans for future activities are still indefinite, and everyone is invited to offer his suggestion. ADOLPH KOSS, 564.

Jenny Lind SNPJ Lodge Elects New President

JENNY LIND, ARK.—The regular monthly meeting of SNPJ lodge 24 was held Sept. 12, and at this meeting we elected a new president. Brother Albin Kilnc was elected. Our former president was Brother Thomas Kerhlikar, who is now working in Chicago.

Agnes Vodisek was also admitted from the Juvenile to the Adult Department.

Our lodge has 6 members who are in the service. They are—Frank Vozel, Vince Vozel, Albin Grlic, Leo Cretnik, and Anton Kerhlikar. We wish them all the best of luck.

JUSTINA GRILC, Sec'y.

Comrades' Note Book

(Continued from page 8)

this goal by securing thus far three new members: Josephine Mahne, the Wukovitch youngster and talented Carol Smole. Members should see that an effort is made to continue in this direction. If any information, literature is required, please let me know. Let's start with your youngster, then sell the idea to your friends. You can't go wrong.

Visitors

A chance meeting with Frank J. Paulenich from Sharon Keystoneers while riding the trolleys. One of those things that happen infrequently. Frank later dropped over to the house, was taken to the Slovene Museum and then departed for Frankie Yankovic's. We also had the good fortune of having in Cleveland Jo Klarich and Birchie. The gals do get around.

Bowling

The girls crossed me up at the start. Instead of bowling at the E. 152nd they changed over to the Waterloo alleys. The day, Friday nights. The girls are still looking for new material. If interested, contact Pauline Ross.

Surprise Dance—Oct. 2

Wanted you to wade thru this article before springing this on you as the shock might prove too much. Due to the fact that so many of the members were unable to attend our first dance and those that were there had such an enjoyable time, it has been decided to stage another affair on Saturday, October 2, at the National Home.

Music for the occasion will be furnished by an up and coming Slovene orchestra who is slowly gaining fame and prominence under the baton of Lee Novak, a Comrade member, who formerly played those "hot" drums in Frankie Yankovic's band. He has gathered together a group of musicians that will make those feet of yours go round and round. Nuf sed, come and find out for yourself.

A communication has, no doubt, been received by you requesting your help again in the way of refreshments. We're imposing on those that helped previously but are also leaning on those that did not have time to come across, namely, Johnny Alden, Henie Martin, the Hoyts, Ed Grum, Joe Kriaman, Bill Vidmar, Joe Zorman, Stella Zadell, the Orenik sisters, Julia Buchar, et cetera.

Let's see if we can't make this affair more successful than the previous. With your cooperation it will be an easy task. Let's Go!

Right now the money you spend to buy War Bonds is used for materials vital to victory. After Victory your investment is yours to regain the American way of life as you have always known it.

IZKAZ DOHODKOV IN IZDATKOV BOLNIŠKIH SKLADOV OD 1. JANUARJA DO 30. JUN. 1943

STATEMENT OF RECEIPTS AND DISBURSEMENTS OF SICK BEN. FUND FROM JAN. 1 TO JUNE 30, 1943, Incl.

Štev. Ludge No.	Štev. član. No. of memb's	Štev. nakazil No. of paym'ts	VPLAČANO—RECEIPTS				IZPLAČANO—PAYMENTS				VEČ			
			Š1	Š2	Š3	Škupaj	Š1	Š2	Š3	Škupaj	Vplačano	Izplačano		
516		5	27.30	18.00		45.30								
517	45	2	165.20	27.00		192.20							76.00	
518	308	27	415.55	204.00	31.00	650.55	575.50	82.00					176.20	26.70
519	13	3	33.00	9.00	37.20	79.20							65.70	
521	49	3	91.50	96.00		187.50	38.00						28.00	79.80
522	29	1	15.00	82.50		97.50							34.00	159.50
523	18	3	24.50	36.00		60.50							24.00	93.50
524	16	3	24.50	36.00		60.50							169.00	
525	11	1	45.20			45.20							37.00	55.50
527	21	11	44.10	126.00	55.00	225.10	75.00	198.00					27.00	9.20
528	23	7	106.55	22.50		129.05	150.00						366.00	
529	9	4	13.30	45.00	18.00	76.30							150.00	140.10
530	18	1	28.00	52.50	15.00	95.50	38.00						95.00	92.10
531	24	4	17.80	82.50	15.00	115.30	46.00	90.00					136.00	66.00
532	32	5	49.00	97.50	31.00	177.50	35.00	85.00					130.00	57.50
533	25	1	24.50	36.00		60.50							26.00	81.00
535	73	2	156.00	90.00	15.00	261.00	30.00	26.00					300.00	232.30
536	50	32	85.90	135.50	15.00	236.40	241.00	297.00					578.00	
537	48	14	131.60	15.00		146.60	345.60						345.00	
538	16	4	25.30	63.00	18.00	106.30	9.00	96.00					107.00	
539	29	3	84.70	45.00		129.70								
540	46	5	91.70	52.50		144.20	78.00						78.00	176.20
541	6	18	14.00	7.50		21.50							62.20	82.20
542	24	1	21.00	60.00	62.00	143.00	155.00	222.00					377.00	
543	25	1	24.50	36.00		60.50							35.00	204.00
544	31	1	112.00	52.50		164.50							295.00	
547	27	10	44.80	90.00		134.80	108.00	148.00					295.00	
549	97	13	175.15	255.50	77.50	508.15	81.00	230.00					482.00	160.20
550	33	3	70.45	37.50		107.95							71.00	28.15
552	11			87.50		87.50								36.95
553	11		14.00	22.50	15.00	51.50							27.00	87.50
554	35	2	74.20	87.50		161.70	30.00						62.20	204.00
555	46	6	8.40	26.00	18.00	52.40							30.00	111.70
556	49	18	267.40	171.20		438.60	324.50	52.00					386.50	7.80
559	630	37	1,511.55	324.50	62.00	1,900.05	1,020.00	147.00					979.00	925.05
560	43	8	70.70	90.00		160.70	108.00	147.00					249.00	
561	33	13	87.45	49.50		136.95	282.00						282.00	88.20
562	14	3	14.00	75.00		89.00	54.00	44.00					282.00	140.05
564	297	36	506.90	185.50	18.00	710.40	601.50	60.00					681.50	120.40
565	287	41	51.10	82.50		133.60	10.00	90.00					100.00	32.40
566	244	21	722.25	223.00	18.00	963.25	351.00	20.00					208.00	568.15
567	45	5	82.16	34.00		116.16	92.00						92.00	18.10
568	213	13	568.80	90.00		658.80	204.00						204.00	442.80
569	43	11	72.80	175.00	31.00	278.80	172.00	204.00					376.50	197.20
570	51	4	98.80	169.50		268.30							138.50	
571	17		54.25			54.25							138.50	81.80
573	99	15	222.80	79.50		302.30	246.00						246.00	54.25
575	171	7	339.10	7.50		346.60	98.50						246.00	56.10
576	199	18	598.05	15.00		613.05	333.50						333.50	255.60
577	35	1	106.40			106.40	12.00						333.50	271.05
578	13	1	26.00	7.50		33.50	20.00						20.00	22.50
579	12	1	122.00	15.00		137.00	62.00						62.00	170.00
581	89	17	182.00	137.50	15.00	334.50	281.00	162.00					424.00	
582	19	2	84.00	87.50		171.50	18.00	162.00					424.00	69.00
583	69	13	112.00	138.00	15.00	265.00	14.00	34.00					48.00	104.10
584	285	64	968.40	280.50		1,248.90	1,075.00	248.00					1,223.00	206.50
585	23	2	56.00	15.00		71.00	28.00						1,223.00	43.00
586	287	13	253.45	198.00	62.00	513.45	563.00	195.50	54.00				512.50	
587	12	2	10.50	22.50		33.00	9.00	64.00					73.00	199.00
588	239	7	10.50	22.50		33.00	784.75	309.00					309.00	555.75
589	134	16	205.50	72.00		277.50	281.00	79.00					387.00	20.50
591	20		42.00	54.00		96.00							96.00	96.00
593	25		7.70	15.00		22.70							22.70	
594	87	14	147.70	187.50	15.00	350.20	200.00	145.00					352.00	22.70
596	12	3	10.50	45.00	15.00	70.50		3						